

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . „ 2-20
za Nemčijo celoletno . . . „ 20.—
za ostalo inosemestvo . . . „ 35.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V spravi prejemam vsakega . . . 1-80
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inosemestvo . . . „ 12.—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
na enkrat . . . po 30 v
na dva in večkrat . . . „ 25.,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Poslano:
Enostolpna pettivrsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvenmi nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nehranljiva pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Državni zbor.

Otvoritvena seja državnega zbora. — Volitev predsednika in podpredsednikov.

Dunaj, 30. maja. (K. u.) Avstrijski državni zbor je imel danes otvoritveno sejo. Ponosno so plapolale črno-rumene zastave, ki so napovedovale, da je pričela avstrijska ljudska zbornica zopet delovati. Dvorana in galerija sta gosto napolnjeni. Veliko poslancev je prišlo v uniformah. Prostore na polju slave padlih poslancev Franca Fuchsa, dr. Pollaufa, Seidla in Lössla so okrasili njih pristaši s krasnimi vencii, tudi poljski socialisti so položili venec na prostor rajnega poslanca Hudeca. Ob 11. uri 20 minut je prišel ministrski predsednik grof Clam-Martinic; sledili so mu ostali ministri, izzemši ministra za Galicijo. Ministre je veliko poslancev prisrčno pozdravljalo. Ministrski predsednik je predstavil zbornici ministrstvo in je pozval poslance, tajnega svetnika dr. Viktorja barona pl. Fuchsa, naj prevzame starostno predsedstvo. Baron pl. Fuchs je prevzel predsedstvo z daljšim govorom. Spominjal se je pred vsem s pietetnimi besedami smrti rajnega cesarja Franca Jožefa, nadvojvode Franca Ferdinanda in njegove žene; nato se je poklonil cesarju Karlu in cesarici Citi, ki jima je zaklical trikratni Hoch! Zbornica je navdušeno klicala z njim. Starostni predsednik se je nato s toplimi besedami spominjal padlih in umrlih poslancev. Nato se je spominjal junastev naše armade na bojišču, posebno nerazrušljivega razvoja moči naših vojakov na soški bojni črti. Goreče navdušeno kliče poslaniška zbornica branilec naše domovine in z njimi zvezanim vojem, ki stoje v skupnem boju nasproti našim sovražnikom, besede neminljive zahvale. Starostni predsednik nato naznanil, da sta položila svoja mandata poslanca Jurij Schachinger in Henrik Wastian. Po pravokrepni razsodbi so mandati poslancev Vladimirja Kurilowicza, dr. Dimitrija Markova, Franca Grafenauerja, dr. Cesare Battistija, Franca Buřivala, Vaclava Choca, Jožefa Netolicky, Jana Vojna, dr. Karla Kramafa, Alojzija Rašina vsled določil § 8., št. 4. postave z dne 26. januarja 1907, državnega zakonika št. 17, postali prosti. Vsled dopisa domobranskega divizijskega sodišča na Dunaju se je dvignila proti državnemu poslancu Vaclavu Klofaču, ki se nahaja v zaporu, radi hudodelstva veleizdaje po § 580. drž. zak. obtožba. Ti dopisi se bodo nakazali imunitetnemu odseku, ki se mora izvoliti. — Nato se voli predsednik po imenskem pozivu. Oddajo se glasovnice. Da se izvede skrutinij, se seja prekine za

pol ure. Ko se je seja zopet otvorila, je naznanil starostni predsednik baron pl. Fuchs, da je bil izvoljen poslanec dr. Gustav Gross z 215 glasovi za predsednika. Poslanec Gross je prevzel predsedstvo, zahvalil se je, ker je bil izvoljen in je rekel, da upa od zbornice izpolnitev nad, ki jih stavi nanjo prebivalstvo. Med dolgotrajnim odobravanjem se je spominjal hrabre armade. Končal je s trikratnim Hoch! na Avstrijo in na Njegovo Veličanstvo cesarja Karla; zbornica je navdušeno klicala Hoch in Heil več minut. Pri glasovanju za predsednika je bilo oddanih 421 glasovnic, 195 jih je bilo praznih, 9 neveljavnih; število veljavnih glasov je znašalo 217. Izvoljen je bil z 215 glasovi poslanec dr. Gustav Gross, 1 glas je odpadel na poslanca dr. Sylvestra, 1 glas na poslanca Simona Starka. Poslanec dr. Gross je izjavil, da sprejme volitev. Nato so volili podpredsednike. Izvoljeni so: Poljak German (228 glasov), krščanski socialc Juckl (296 glasov), socialni demokrat Pernertorfer (293 glasov), Slovenec vitez pl. Pogačnik (191 glasov), Rusin Romanczuk (189 glasov), Rumunec Simionovicz (227 glasov) in Čeh Udržal (185 glasov). Nato so volili zapisnikarje. — Poslanci Stanek, dr. Korošec, Kalina, Petruszewycz, Pachar, Lazarski in Stapinski so podali za svoje stranke izjave, na katere je ministrski predsednik grof Clam-Martinic odgovoril. Po volitvah v odsek za poslovnik in v imunitetni odsek se je določila bodoča seja na 5. junij s sledečim sporedom: Volitev odsekov, poročilo odseka za poslovnik, razprava o začasnem proračunu.

Vladne predloge.

Vlada je vložila sledeče predloge: Cesarske odredbe, ki so bile izdane od 20. marca 1914 temeljem § 14., dalje začetkom vojske izdani izredni ukrepi; odredba o uporabi črne vojske izven avstrijskih dežel; začasni proračun od 1. julija do 31. septembra 1917; odredba skupnega ministrstva o prekinjenju porotnih sodišč; poročilo komisije državnih dolgov o finančnih operacijah, ki so bile izvedene, odkar ni zborovala poslaniška zbornica.

Vprašanje poslovnika. — Predlog, naj se izpusti poslanec Klofač iz zapora.

Predsednik je naznanil, da so mu izročili celo vrsto predlogov in interpelacij. Med drugimi so predlagali posl. dr. German in tovariši, naj se izpremeni poslovnik. Posl. dr. Stransky je predlagal, naj se izpusti poslanec Klofač iz zapora. Na predsednikov predlog se odkazeta oba predloga odseku za poslovnik, ki šteje 26 članov, in košato lipo ob vznožju Ljubeljskega prelaza. Naredila se je temna noč in mal ogenj je žarel na tleh ter razsvetleval temne obraze vitezov in temno smrečje v okolici. Da je deželni knez vedel za ta shod, bi proglasil zborovalce za zarotnike. In vendar to niso bili zarotniki, ampak možje, ki so čutili nemško pest, pa bi se je bili radi otreli, ki so se zavedali, da so Korotanci, da so dolžni pokorščino svojemu vojvodi, toda sorodna kri jih je zvabila na shod, da dajo duška svoji slovenski duši in da rešijo, kar se dá rešiti, dokler ni prepozno.

»Povej nam, češki knez, ali ni več nobenega izhoda iz zagate, v katero nas je spravil vazal nemškega cesarja?« poprašal Ortenburžan slovesno.

»Težak je odgovor na tvoje vprašanje,« odgovarja oglejski vicedom. »Kakor je oproda Rep prinesel poročilo od Mozniskega gaštalda, ki je ostal s cesarjem v Lombardiji, je cesar Henrik zopet osvojil Rim in postavil za protipapeža Viberta kot Klementa III. Ta je kronal Henrika in njegovo ženo Berto v cerkvi sv. Petra in pravega papeža Gregorja VII. že oblegajo cesarske čete v angelskem gradu. Kako je tedaj mogoče, da bi kralj Zvonimir držal križem roke v tem usodepolnem času? Ako ni priskočil na pomoč svetemu očetu normanski kralj Robert, tedaj je čisto gotovo, da to stori hrvaški kralj. Tako se nam za enkrat ni bati Zvonimirovega upada. Ako pa je normanski kralj

imunitetnemu odseku, ki šteje tudi 26 članov.

Izjava Češkega kluba.

V imenu Češkega kluba je podal poslanec Stanek sledečo izjavo: Delegacija češkega naroda prešinja globoko prepričanje, da delna dualistična oblika očitno škoduje skupnim koristim, ker je ustvarila gospodujoče in zatirane narode. Korist cele države kakor tudi dinastije zahteva, da se odpravijo vse narodne pravice in da se zagotovi vsestranski napredek vsakega naroda. Habsburško-lorenška monarhija naj se zato izpremeni v zvezno državo svobodnih in enakopravnih držav, kar je brezpogojno potrebno. Na čelu našega naroda bomo — je rekel govornik — delali na zvezo vseh rodov češko-slovanskega naroda v demokratični državi. Ne sme se prezreti pri tem, da živi češko-slovanski rod skupno v zgodovinskih mejah naše češke domovine. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje pri Čehih.)

Izjava Jugoslovanskega kluba za združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Poslanec dr. Korošec je prečital sledečo izjavo:

Podpisani poslanci, ki so združeni v Jugoslovanskem klubu, izjavljajo, da zahtevajo temeljem narodnega načela in hrvaškega državnega prava, naj se vse zemlje monarhije, v katerih bivajo Slovenci, Hrvati in Srbi, združijo v samostojno državno telo pod žezlom habsburško-lorenške monarhije, ki bodi prosto vsakega narodnega gospodstva tujcev in ki bodi zgrajeno na demokratičnem temelju. Za uresničitev te zahteve enotnega naroda bodo zapostavili vse svoje sile.

S tem pridržkom se bodo podpisanci udeleževali del parlamenta. (Živahno pritrdjevanje pri Slovincih in Hrvatih.)

Simpatije ruski revoluciji.

Posl. Kalina (Čeh) je izrazil simpatije ruski revoluciji in načelom svobode, enakosti in bratstva vseh narodov, ki jih zastopa.

Za državno enoto Rusinov.

Ukrajinec posl. Petruszewicz je zahteval, naj se ustvari državna enota ukrajinskih ozemelj v okviru skupne državne organizacije. Protestiral je utelesitvi ukrajinskega ozemlja holmske pokrajine, Podlesja in Volinije kraljevini Poljski, ki se namerava ustvariti. Pozdravljaj je stremjenja Ukrajincev v Rusiji, ki zahtevajo pravico, da sami določajo državno obliko.

Protest nemških strank.

Posl. Pachar je izjavil za nemško-narodno zvezo in krščanske socialce:

Vsak poizkus, da se zopet probudi češko državno pravo in državno pravna stremjenja jugoslovanskih poslancev bodo zadela na odločno obrambo avstrijskih Nemcev.

Izjave Poljakov.

Načelnik Poljskega kola posl. Lazzarski je izjavil:

Poljsko kolo bo zavzelo glede na poljsko vprašanje svoje stališče v primernem trenutku.

Poljak Stapinski izjavi: Poljaki zavzemajo stališče, da se morajo združiti vsa ozemlja, v katerih bivajo Poljaki.

Izjava ministrskega predsednika.

Ministrski predsednik grof Clam-Martinic je izjavil, da bo zavzela vlada svoje stališče glede na vsebino podanih izjav v eni prvih sej po prestolnem govoru. Razprava se na to prekine.

Za zamenjavo posl. Malika, ki je ujet v Rusiji.

Posl. dr. Jäger vpraša predsednika, če je pripravljen uvesti primerne korake, da se osvobodijo posl. Malik, ki se nahaja v ruskem ujetništvu, po zamenjavi, da se bo mogel udeleževati razprav zbornice. Predsednik: Kolikor mi je znano, je uvedel že bivši predsednik dr. Sylvester pogajanja, ki pa dozdaj niso uspela, ker je posl. Malik vojni ujetnik in se na naše veselje ne more postopati z njim kot z invalidom, ki se lahko zamenja. Kljub temu bom vse storil, da se doseže smoter, da dobimo poslanca Malika zopet v svojo sredo.

Bodoča seja

bo v torek 5. junija ob 11. dopoldne s sledečim sporedom:

I. Volitev proračunskega, finančnega, justičnega in vojnega gospodarskega odseka.

II. Če se bo pravočasno razdelilo poročilo: Poročilo odseka za izpremembo poslovnika.

III. Prvo branje vladne predloge o začasnem proračunu.

Predsednik nemškega državnega zbora pozdravil avstrijsko poslaniško zbornico.

Predsednik nemškega državnega zbora Kämpf je poslal predsedniku poslaniške zbornice prisrčen brzojaven pozdrav.

Združeni Jugoslovanski klub.

Kakor je razvidno iz današnjega čila korespondenčnega urada o pr sedanju parlamenta, so se združili ski Jugoslovani v skupen »Jugoslovski klub«, katerega predsednik je do načelnik Hrvatsko-slovenskega kluba Anton Korošec. Podrobnega poročila radi slabih prometnih razmer še ni.

LISTEK.

Svetobor.

56

Povest iz konca 11. veka. — Spisal P. Bohinjec.

(Dalje.)

Gospoda pa se je domenila in se začela razhajati. Bližnji graščaki so se vrnili domov še tisti dan, daljni pa so gostovali na Krnskem gradu. Le Oto Ortenburški iz Kranja ni hotel sprejeti gostoljubne ponudbe in se je vračal taisti dan s svojim spremstvom preko Ljubelja. Ob njegovi strani sta bila tudi stranski graščaka Ostrovhrhar in Galenberg. Osebnost prijateljstvo s hrvaškim kraljem in njegovo ženo mu je delalo preglavico in težki so bili njegovi trenutki, ko je premišljal, kako bo brusil meč proti Zvonimiru. Še težje pa so bile ure starega Koclja, v katerem je še tlel duh njegovih pradedov, blatnograjskega Koclja in posavskega Ljudevita. Tudi župan Kukar je imel dovolj opravlja, da je držal knezu dano besedo ter miril nezadovoljnost svoje hrvaške zadruga na Gosposveškem polju. Zato je bilo naravno, da vsi ti niso mogli pogrešati oglejskega vicedoma, ki naj spet zastavi svojo vplivno besedo in prepreči vojsko.

Obolom, oproda kranjskega grofa, je obletel neshete veliake in jih sklical pod

naskočil Rim, tedaj je skoro gotovo, da prihrumé v najbližjem času hrvaške čete v Korotan. Zato vsekako kaže, ne čakati doma, ampak poslati poizvedovalne čete, ki naj bi odpravile naše dvome in naše sumnje.

»Modra je tvoja beseda, slavni vicedom! Vendar bi jaz predlagal, naj se vpliva na kneza, da pošlje v Spljet svoje odposlance, ki razodenejo naše želje in mirovne pogoje,« zine Kocelj.

»Je prepozno, ljubi naš majordom! O mirovnih pogojih ni govora, dokler se ne vidimo z Zvonimirom na odprtem polju. Ko bi Ljutold ne bil pustošil po Dalmaciji, bi se bilo dalo še kaj ukreniti. Tako pa ni upanja na mir, zlasti ker se ne vrne naša dva talca Tipold in Dobrožit,« skončala vicedom.

»Morda pa vendar le kaj dosežemo. Saj vendar niti Zvonimir niti mi nimamo nikakih križajočih se načrtov in z moško besedo se lahko ustavi prelivanje krvi,« spet odvrne Kocelj.

»Jaz ne vem dati drugega sveta kakor oboroževanje. V tem pa se utegne kaj zasukati. Bojna sreča je opoteča, kdo vé, če naposled ne izpodleti nemškemu cesarju? Vsekako moramo biti pripravljeni na vse.«

Ortenburžanu ni ugajala zadnja Svetoborova beseda in zdelo se mu je, da je oglejski vicedom izpremenil barvo na plašču češkega kneza.

»Ako ti ne veš sveta, dam ti Svetobor! Poizkusi še enkrat svoje pri Ljutoldu in ga nagovori, naj premirje, ako ne prijateljstvo z mirom!« izpregovori spet Oto Kranjski.

»Poprej vojsko, potlej premirje, jatelj!« odvrne vicedom.

»Vojska je že davno na Laško premirja ni,« ugovarja Ortenburški. »dosegel spravo, kakor si jo zadnjič greš sam v Spljet.«

»Veliko zahtevaš od mene,« ce Kranjski vitez! Zal, da ne morem ust tvojim željam. Nemudoma se moram poslati da ukrenem vse potrebno za vojno. Saj si slišal, kako hiti deželni knez in tudi jaz ne smem zaostati. Gre ne samo za Korotan, gre tudi za Oglej. Je verjetno, da se Zvonimir izkrca z oddelkom svoje vojske v Oglej. Zdaj ni čas premišljevanja, ampak odločitve.«

Vse zbrane viteze je poparil Svetoborov govor in Kocelj skončuje zborovanje:

»Pa idimo brusiti meče za obrambo dežele, da rešimo domovino. Tuji knezi ne čutijo po naše, ali vojvode so izvrstni in mi se uklonimo. Vsak naj bo mož na svojem mestu, da pokažemo, da cenimo svojega vojvodo in da znamo ubogati.«

»Pa se razidimo! Z nami bodi sreča junaška in Bog čuvaj naše domove!« reče in se poslovi Ortenburžan s svojim spremstvom.

(Dalje.)

Poljaki v opoziciji.

V ponedeljek se je vršilo v Krakovu zborovanje državnih in deželnih poljskih poslancev, ki je izvenelo v prirčno narodno manifestacijo. Posvetovanj so se udeležili tudi odlični gostje iz Varšave, člani poljskega državnega sveta. Na zborovanju je bil soglasno sprejet predlog poslanca Tetmajera, v obliki, kot ga je že sprejelo poljsko kolo, da stopajo Poljaki v opozicijo proti vladi, ker ji ne zaupajo. Tetmajer je naglašal, da je čas kabinetske poljske politike že minil, danes mora priti ljudstvo do besede. Zanimivo je, da so končno celo poljski konservativci, »da ne kršijo narodne sloge«, glasovali za opozicijski predlog Tetmajera. Kompromisni predlog dr. Lea je bil odklonjen.

Res zanimiva slika, kako se bo počutila slavna poljska »šlahta«, ki je pehala dosedaj še vsak nemško-vladni voz, v opoziciji.

Sprejet je bil tudi predlog poslanca Daszynskega, naj se deloma to, da priredi parlament veliko mirovno manifestacijo.

Poljsko kolo.

Poljsko kolo je izvolilo za svojega predsednika poslanca Lazarskija. Grof Lubomirski je postal vsled svojega glasovanja proti opozicijski politiki poljskega kola nemogoč. Socialni demokrati so grozili celo z izstopom iz kola, če bi bil izvoljen grof Lubomirski.

Zborovanja strank in skupin.

Dunaj, 29. maja. (Kor. ur.) Danes so imele skoro vse stranke in skupine državnega zbora kratka posvetovanja. Načelnik štvo Češke Zveze je imelo današnje sejo. Zahtevalo bo od članov, da oddajo prazne glasovnice pri volitvi predsednika. Člani gosposke zbornice vojvoda Beaufort, grof Karel Schönborn in grof Karel Buquoy so naznanili vstop v ustavno stranko gosposke zbornice. Otvoritvene seje gosposke zbornice se udeležijo tudi vrtislavski škof. Češka narodna socialistična stranka je izvolila včeraj v Pragi za načelnika poslanca Klofača.

Konferenca Ukrajincev z ministrskim predsednikom.

Dunaj, 29. maja. (Kor. ur.) »Slavische Korrespondenz« poroča: Na včerajšnji konferenci ministrskega predsednika z zastopniki ukrajinskega naroda je omenil kabinetski načelnik znano mu vznemirjenje, ki je nastalo vsled gotovih vesti o eventualnosti mejnih izprembe na vzhodu. Opozarjal je na znano izjavo ministra za zunanje stvari, ki stoji na stališču častnega miru brez odstopa ozemlja. Radi tega je samoočito umljivo, da tudi niso nameravali na merodajnem mestu nobene take odločitve glede vzhodne Galicije ali Bukovine. Tendencijske vesti, ki govore kaj drugega, so izmišljene. Ministrski predsednik je naglašal priznano, preizkušeno politično zadržanje ukrajinskega prebivalstva vzhodne Galicije in Bukovine, ki ne zaostaja za nobenim narodom. Vlada je trdno odločena, da upošteva razvojne potrebe ukrajinskega naroda, ki naj se radi neizpolnjevanja njegove želje glede enakopravnosti na vseh poljih javnega življenja nikar ne pritožuje. Ministrski predsednik je opozarjal na besede Njegovega Veličanstva povodom krakovskega poseta glede sporazumljenja obeh narodov in je pozivljaj navzoče, da naj delujejo v smislu velikega cilja tega sporazuma.

Napredovanje državnih poštних uradnikov.

Dunaj, 29. maja. (Kor. ur.) Kakor je izvedel c. kr. kor. urad, je odredil trgovinski minister v smislu akcije za zboljšanje napredovalnih razmer državnih uradnikov napredovanje 1438 uradnikov poštnega zavoda v prihodnji višji činovni razred. Avanzmaja bodo deležne razne panoge uradnikov poštnega zavoda. Nadaljna taka napredovanja so nameravana za pričetek druge polovice tega leta.

Za pravično Avstrijo.

Dunajska »Rundschau« piše: Opozoritev, naj se aktualna gospodarska vprašanja postavijo v ospredje parlamentarnega razpravljanja, se čujejo iz nemškega, češkega in poljskega tabora. Jih bodo li poslušali in uvaževali? Če ne, potem bodo morali volilci, tudi tisti v strelskih jarkih, razložiti gospodom na Franzensringu, da so stotisoči na bojiščih padli in trpeli, milijoni v zaledju trpe pomanjkanje za novo z narodni spravljeno, socialno pomiljeno Avstrijo, ne pa za kapitalistično parasitstvo, ki hujska narodnosti med seboj, da jih potem laže izkorišča.

Kot narodi na zunaj že tri leta dokazujejo svojo edinstvo v obrambi vseh sovražnih napadov na obstoj in enoto donavske monarhije, se morajo tudi na znotraj združiti v znamenju državne misli in radikalne socialne preosnove.

Hočejo li stare stranke iti to pot, potem je napočila dvanaesta ura za to, če pa ne, potem jih bodo volilci pri prihodnjih državnozbornih volitvah spomnili na njihove dane obljube in sedanja dejanja.

SEJA GOSPOSKE ZBORNICE.

Dunaj, 30. maja. (K. u.) Gosposka zbornica je imela popoldne sejo. V vnosnih besedah se je spominjal predsednik junaškega borenja zveznih armad in jim je izrazil najtoplejšo zahvalo zbornice. Toplo se je spominjal rajnega Franca Jožefa in je končal

Naskakujoči Italijani zopet odbiti.

Dunaj, 30. maja. Uradno:

Ob Soči je bilo včeraj primerno mirnejše. Italijani so proti večeru pri Vodicah iznova z močnimi silami poizkušali prodreti. Njih napad se je zrušil v našem ognju. Ravnotako so se izjalovili izvedeni italijanski sunki pri Jamljah. Na koroški in na tirolski bojni črti nič važnega.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

28. majnika. Na julijski bojni črti so naše čete včeraj močno delovale; a njih delo so ovirale hude nevihte. Naši so ojačevali prejšnje dni osvojene postojanke in jih razširili. Na Krasu so vzele naše čete po uspešni pripravi s topovi še druge utrjene sovražne utrdbe vzhodno in jugovzhodno Jamelj. Ko smo prekoračili Timav, smo zasedli Števan severozahodno Devina. Zapolnili smo devet možnarjev 149 najnovejše vrste v izvrstnem stanju. Pri Gorici smo odbili že ponoči od 26. na 27. majnika dva besna sovražna napada na naše postojanke v vodiškem odseku in na višine vzhodno od tam. V minuli noči je sovražnik zelo besno obstreljeval postojanke na točki 126 južno Grčene. Iz tega kraja je pošiljal močne oddelke na napad, ki so vdrl v del naših črt. Takoj podvzeti protinapad ga je popolnoma pregnal. Ujeli smo 156 mož, med njimi tri častnike. Sovražna letala so metala bombe na kraje ob spodnji Soči. Bilo je nekaj žrtev.

27. majnika. Četrti dan trdovratne bitke na Krasu so naše čete z novimi trdovratnimi napori razvile svoje napredke na zasedenih postojankah v južnem odseku planote in so vzdržale v severnem odseku osvojitve prejšnjih dni. Tekom popoldneva je naša pehota prodrla med morjem in Jamljami s postopnimi napadnimi sunki vse preko železniške proge od Tržiča do Devina v svetoivanskem odseku, je zavzele močno utrjeni vrh 145 južno Medje vasi in se je trdno ustalila nekaj sto metrov od te vasi. Tekom boja so nekateri oddelki z drznim sunkom dospeli do sovražnih topov in so se polastili ene poljske baterije z veliko množino municije. Zajeli smo 312 mož, med njimi 34 častnikov. Severno Jamelj so se nadaljevali srditi napadi in protinapadi ves dan. Podpiral jih je artiljerijski ogenj. Utrdili smo svojo osvojitve na vrhu vzhodno Hudegaloga, toda neprestan koncentrični ogenj sovražnih baterij nas je prisilil, da smo vas pozneje zapustili; zaseden imamo še nje zapadni rob. V okolici vzhodno in severno Gorice trajno delovanje obeh artiljerij. Naša je obstreljevala caraško (Carago?) in britovsko (Britovo — Britof?) dolino, kjer se nahajajo sovražne rezerve in oskrbna središča. V plavskem odseku je videmska pehotna brigada, 95. in 96. polk, z naskokom osvojila vrh na koncu Falliove (?) in je zvezala našo črto s Kuka z ono na vrhu 363. Zajeli smo 438 mož, med njimi 10 častnikov, en top, dve bombovki in sedem strojnih pušk. Naši letalci so včeraj obnovili srečne obstreljevalne akcije za sovražnimi črtami. Zadet je bil svetolucijski kolodvor. Naši letalci so se vrnili nepoškodovani. V zračnih boji pri Britovem (Britof?) smo sestrelili sovražno letalo. Zadet je bilo po ognju in je goreče padlo na tla pri Vrtojbi.

Bitka za kraški Gibraltar.

Evgen Lennhoff je pisal iz stana nekega artiljerijskega poveljstva 25. majnika: Bil sem priča na nekem žarišču strašne bitke. Sovražnik bi rad brezpogojno dosegel Trst. Po angleškem zgledu so zbrali Italijani za svojimi naskakovalnimi krdeli konjenico, ki naj bi se bila razlila po prebitu proti Trstu. Prej bi bila morala pasti tista 323 metrov visoka Grmada, ki so jo krstili Italijani za kraški Gibraltar. Na okroglo 10 kilometrov široki bojni črti od morja do Kostanjevice je bobnal Italijan s 700 topovi, veliko težkih, angleških je bilo med njimi. Na naskok so poslali Italijani svoje najsijajnejše naskakovalce, brigade iz Mantove, Toskane, Padove, Cantazara in velikane grenadirje iz Sardinije.

Nova bitka se je pričela s tako topniško pripravo, kakršne italijanska vojska še ni videla. Topovi so pričeli grmeti dne 23. majnika ob 5. uri zjutraj. Uničevalni ogenj je dosegel svoj višek popoldne ob 3. do pol 5. ure. Italijanska pehota se je pripravila na naskok še med bobnečim ognjem in sicer je nastopila pred vsem na jugu. Naskakovali niso v razpušeni rojni črti, marveč v strnjениh, do 700 metrov dolgih dvanaestvrstnih krdelih. Liki mravlj se so plazili po kraških čerch. Avstrijska bojna črta je od zadnje soške bitke na več točkah izbuknjena in se upogiba pri Kostanjevici proti vzhodu. Bojna črta je bila tako že sama po sebi ugodna italijanskemu naskoku, a položaj je postal še težavnejši

s poklonitvijo cesarski dvojici. Ko so se prečitale došle vloge, je predsednik v ogorčenih besedah obsodil umor ministrskega predsednika grofa Stürgkha.

Potem, ko so izvolili overovalce za pisnika, se je seja zaključila.

vsled uničevalnega dela italijanskih baterij, ki so izpremenile prvo vrsto v verigo kamnitih žrel. Prvi dan so dosegli Italijani tudi običajne začetne uspehe. Vdrl so pri Lukatiču in pri višinah 208 in 144, kjer so že tako držali prostor in napredovali približno en kilometer na tesni fronti. Boj za višine severno Jamelj je divjal dolgo časa, a tam se je že izjalovil prebijalni poizkus. Iz Nove vasi so vrgli Italijani nove množice v boj, a iz Sela se je vedno lažje opazovalo, kako da napreduje protinapad. Popoldne je bil veliki italijanski sunek ujet. Bitka traja dalje, a že zdaj se lahko reče, da na poti v Trst Italijani niso napredovali. Ujetniki so izpovedali, da je kralj Viktor Emanuel, ki je pred bitko osebno vzpodbujal čete, v nekem povelju izrazil svoje razočaranje radi dosedanjega razvoja bitke.

Bitka na binkoštni ponedeljek.

Dunaj, 29. maja. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana: Po kratkem odmoru binkoštno nedeljo je vzplamtel binkoštni ponedeljek na celi soški bojni črti boj z novo besnostjo. Italijani so zopet nastopili proti severnem delu bojne črte z velikimi množicami. Opoldne so pričeli njih topovi obstreljevati ves odsek jugovzhodno Plavi; posebno so osredotočili svoj ogenj na višine pri Vodicah in na Sveto Goro. Naval italijanske pehote, ki se je na to razvil, je trajal do popoldne, a naša pehota, posebno polki št. 9, 24 in 77 se morajo pohvaliti, je uničila, podpiralo jo je neprekosljivo, kakor vedno, naše topništvo, vse še tako obupne sovražne napore.

Mestoma so se razvili ljuti boji v bližini. Naši so jih s svojo železno vztrajnostjo in hrabrostjo kljubujoči vsaki premoči, odločili v svojo korist. Sovražnik se je moral vedno zopet umakniti; naše strojne puške so ga zasledovale; nešteto mrtvih in ranjencev je zapustil pred našimi črtami. Noč boja ni končala, divjal je še vedno dalje.

V prostoru pri Gorici je poizkušal sovražnik dvakrat presenetljivo napredovati proti našim postojankam, a smo ga odbili. Nad 200 ujetnikov nam je prepusil.

Na Krasu so se bili včeraj krajno omejeni boji. Sovražnik je jugovzhodno Jamelj popoldne štirikrat naskočil, a vselej smo ga popolnoma odbili in ujeli 15 častnikov in 800 mož.

Popoldne in ponoči tam ni bilo večjih bojev. Le na enem mestu so poizkušali Italijani sunek, ki se je pa bil izjalovil na odpor naših hrabrih čet. Včeraj se je toraj pričel tretji oddelek desete soške bitke. A tudi binkoštni ponedeljek niso Italijani dosegli nobenega uspeha. Nič ne dokazuje bolj junaškega duha, ki preveva naše čete, kakor veliko število ujetnikov, ki smo jih do včeraj vzeli napadalcu. Nič manj kakor 14.500 Italijanov smo do včeraj odpeljali iz kraške bojne črte.

Italijani izgubili v deseti soški bitki nad 150.000 mož.

Curih, 29. maja. Curiški listi poročajo, da so izgubili Italijani v dosedanjih bojih desete soške bitke nad 150.000 mrtvih, ranjencev in pogrešancev. Švicarski listi pribijajo, da se je italijanska ofenziva popolnoma zrušila; le nekaj topov so Italijani zaplenili, dasi so se udeležile boja skoraj tri četrtine italijanske armade.

Deseta soška bitka pred zaključkom.

Lugano, 29. maja. »Popolo romano« objavlja prvo med italijanskimi listi cenzurirano poročilo z bojišča, da se nagiba deseta soška bitka h koncu. Ministrski predsednik je odpoval s Sonninom in z vojnim ministrom v glavni stan.

Ostra nevtralna sodba o italijanskih poročilih.

Bern, 28. maja. (Kor. ur.) »Neue Zürcher Nachrichten« primerjajo Cadornova poročila s poročili avstrijskega generalnega štaba zadnjih dni. Pribijajo: Cadornovo poročilo s 25. majnika ovrže svoje prednike. Iz njega jasno sledi, da se je neresnično 23. in 24. majnika trdilo, da bi bila italijanska armada zmagovito prebila od Kostanjevice do morja in da so s tem varali. Tega prebitja ne dementirajo zgolj podatki najnovejšega avstrijskega poročila, marveč ravno tako krepki so podatki italijanskega poročila, ki bi se morali popolnoma drugače glasiti, če bi bili res prebili. Predor od Kostanjevice do morja! A celo po italijanskih podatkih so se morali še dan pozneje zelo trudapolno boriti pri Jamljah in pri Brestovici! Cadorni na čast sodimo, da ni on tako brezmejno varal, marveč da so to zagrešili v rimskih pisarnah vojnega ministrstva v politične namene. V bodoče seveda bomo morali čitati Cadornova poročila z največjo nezaupnostjo. Če se bo »La Cadornu po-

srečilo, da prebije, je od predvčerajšnjega dne še bolj dvomljivo, kakor je to bilo prejšnje dni. Če ofenziva odpove, smemo nape- pričakovati posledic v Italiji. Zadnja velika ofenziva je stala Italijane že zdaj nad 150.000 mrtvih in ranjencev.

Boroević o položaju.

Generalni polkovnik Boroević je te dni izjavil nekemu vojnemu poročevalcu: »Zunaj boste videli ljudi, pripravite se, ker videli boste dokaj velikega in vzvišenega. Soška fronta zahteva od vojakov toliko, kolikor nijedno drugo bojišče na svetu. In vse težave in nevarnosti prenašajo s heroizmom, ki učinkuje toliko bolj, kolikor bolj se kaže razumljiv sam po sebi: Nikdar ne bo mogla domovina povrniti, kar pritiče tem slavnim in častnim ljudem. Kar store podnevi in ponoči, na bojišču, kar prenesejo nadlog, to presega meje človeške moči. Ko se ta rod vrne domov iz strelskih jarkov, bo država, kateri pripadajo in katero so rešili iz največje preizkušnje svetovne zgodovine, rastla po njihovi moči, pomladi se in doživi razvitek, kakršnega moremo danes samo slutiti z radostno ginjeno dušo. Ne zaslužili bi zmag, ki bo venčala napore naših narodov, ako ne bi imeli volje obdržati trdno za vedno ta dragocena imetja.«

Razočaranje v Rimu.

Frankobrod, 27. maja. Iz Berna javlja dopisnik »Frankfurter Zeitung«: Na trgovskem posvetu sporazuma v Rimu se zastopniki Italije in Francije niso vneli za vojsko do skrajnosti; le nekaj Angležev jo je zahtevalo. Položaj znači dejstvo, da je padel nalog na vojsko hujskajočega lista »Popolo d'Italia« za dvatisoč izvodov, nalog vojski sovražnega »Avantija« se je pa podvojil. Nevtralci, ki se vračajo iz Rima, poročajo, da so vodilni rimski politični krogi zelo razočarani radi malih uspehov soške ofenzive, od katere so zelo veliko pričakovali.

Francozi proti italijanskim zahtevam po Trstu.

Pariški list »L'Oeuvre« piše: Čeprav ima Italija samo polovico avstrijskih čet proti sebi, se ji doslej niti na Tridentinskem niti na Krasu ni posrečilo, da bi si priborila odločilen vojaški uspeh. Trst in Trident, najbližja vojna cilja irredentistov, sta še v posesti Avstrije in nobene nade ni, da bi se vojni položaj izpremenil v korist našega zaveznika. Kljub premoči italijanskega brodograja ni doslej Italija na Jadranskem morju dosegla niti enega uspeha. Niti izvoz niti dovoz Italije nista odvisna od tržaškega pristanišča. Pogled na zemljevid kaže, da ima Trst slovanstvo, avstrijsko, bavarsko, ne pa italijansko zaledje. Tako piše francoski diplomat v »L'Oeuvre«, ne da bi mu cenzura gospoda Ribota kaj črtala. Ta izvajanja kažejo, kako na Francoskem sodijo o Italiji in njenih vojnih ciljih po sestanku v Saint Jean de Maurienne. Tam v savojskem gorskem mestecu pač ni vladala tako prirčna slo- ga, kakor so jo razglašali v kratkih uradnih poročilih.

Italija si želi dalmatinskih luk.

Lugano, 30. maja. Italijansko časopisje je res iznajdljivo v izmišljevanju vzrokov, s katerim naj bi se utrdilo pravo Italije na Dalmacijo. Bajka o »osvoboditvi podjarmljenih« nič več ne deluje, ker je vendar že preveč smešna osvoboditev dveh odstotkov dalmatinskega prebivalstva. Sedaj navaja »Gazzetta di Venezia« vzroke, ki naj bolj jasno podkrepe to pravo. List piše: Na zahodni obali Jadrana ni luk, ki naj bi služile laškemu brodogradu kot zavetišče in zbirališče mornariških rezerv. Tako se more nadomestiti pomanjkanje luk samo s številom enot, ki prekaša število sovražnih enot; na ta način bi se zagotovilo pomorsko gospodstvo Italije na Jadranu. Ob popolni varnosti proti ofenzivi na morju se sredi takih razmer niti ne more misliti. Iz tega se vidi, da se mora Italija krepko ustaliti v Dalmaciji, ker more samo od tod braniti vzhodno obal Italije. Čezdalje bolj jasni postajajo vzroki verolomstva Italije. Razen tega bi se na ta način opravičila tudi nedelavnost italijanske mornarice, o kateri pravi list, da nadkriljuje glede šte- vila enot avstrijsko vojno mornarico.

V Rimu grozi revolucija.

Karlsruhe, 29. maja. »Badische Presse« javlja iz Curiha: »Zürcher Neueste Nachrichten« poročajo iz srednje Italije: V Rim so poslali te dni 15.000 karabinierov za obrambo prestolice, če bi izbruhnila revolucija. Cadorna je odbil na fronti vse prošnje za dopuste.

Huda toča v Italiji.

Lugano, 30. maja. »Corriere della Sera« piše: V provinci Porto Maurizio je strašna toča uničila vse nasade. Toča je bila debela kot kurja jajca.

Desetič se je Italijan temeljito uračunal; :: niti najmanjše ne more in ne sme doseči!

Podpisujmo 6. vojno posojilo!

Poziv.

1. Vlada hoče dati priliko onim državnim uslužbencem, ki niso vezani na nikakovo vojaško službo, da svojo ljubezen do domovine pokažejo s tem, da se prostovoljno javijo za uporabo v civilni državni službi za čas potrebe, ki je nastala vsled vojne.

2. Pozdravila bi okolnost, ako bi se odzvale pozivu razven državnih uslužbencev brez uradniškega značaja kolikor mogoče vpokojencev zlasti spodnjih štirih činovnih razredov, ne namerava pa višje kvalifikovanih moči odtegniti delu, katerega so morda med vojno našli pri eni obstoječih vojnopomožnih ali oskrbnih ali drugih človekoljubnih naprav.

3. V tem zmislu pozivlja vlada s tem vse civilne državne uradnike in služe, ki pridejo v poštev, v zmislu službene pragmatike (zakon z dne 25. januarja 1914, drž. zak. št. 15), dalje zakladne uslužbenice, uslužbenice državnih železnic, z dekretom nastavljenе poštne in brzojavne in državne s pogodbo nastavljenе uslužbenice, da se prijavijo, v kolikor se čutijo zmožne za pomožno uporabo.

4. Za prijavo je uporabiti vzorec, ki leži na vpogled pri vseh c. kr. oblastih in uradih, in jo vpsolati do 10. junija 1917 na eno oblast, ki je nakazala prijavitelju zadnjo aktivitetno plačo.

5. Pri tej priliki lahko uslužbenec prijaviti želje glede kraja in načina uporabe; tudi ima naznaniti, ako in v kateri državi ali državne koristi pospešujoči napravi se morda že uporablja.

6. Na podlagi prijave se uslužbencu, v danem slučaju po uradnoizdravniški preiskavi, izgotovi pismeno obvestilo. Vpoklicanemu se obenem naznani kraj in način službovanja, ter določi primerni rok za nastop službe.

7. Da se vpoklicane uslužbenice obvaruje odgovornosti, katero bi težko nosili, ker so bili uradnemu poslovanju že več ali manj časa odtegnjeni, velja načelo, jih praviloma uporabljati le kot pomožne moči.

8. Vpoklicani uslužbenci obdrže zadnjo prejeeto pokojnino in imajo vrhu tega pravico do dogovornega plačila.

9. Visokost dogovornega plačila je izračunati na ta-le način:

1. Ako sta službeni kraj uporabljenega in njegovo stalno bivališče ista, tedaj znaša to plačilo:

a) za uradnike (ali po plačilu enake) najmanj 800 K letno, ako je bil ta razloček med pokojnino in polno aktivitetno plačo za časa vpokojitve višje, ta višji znesek;

b) za druge uslužbenice najmanj 400 K letno, ako je bil pa razloček med pokojnino in polno aktivitetno plačo za časa vpokojitve višji, ta višji znesek.

2. Ako službeni kraj uporabljenega ni isti, kot stalno bivališče, tedaj se zviša po točki 1 odpadajoče plačilo za znesek, ki je enak polovici polne dijete (hranščine) z izključkom izvanrednega prispevka po ministrskih naredbah z dne 27. julija 1916, drž. zak. št. 234, in z dne 12. dec. 1916, drž. zak. št. 415.

10. Pri poštnem in brzojavnem zavodu se določi visokost dogovorjenega plačila po posebnih odredbah, katere se lahko zvedo pri c. kr. poštini uradih.

11. Stroški, katere ima vpoklicani za svojo osebo morda radi potovanja iz kraja stalnega bivališča v službeni kraj (odst. 9, št. 2) in narobe, se povrnejo v znesku, v katerem se redno povračajo potni stroški aktivnim uslužbencem njegove vrste.

12. Stroški selitve se tedaj ne povrnejo in odškodnina za pohištvo ne dovoli.

13. Za posamezna službena opravila izven službenega kraja (odst. 9, št. 1 in 2) imajo uporabljenci pravico do rednih (polnih ali omejenih) dijet ali do hranščine, in sicer do obe skupno z izvanrednim prispevkom, omenjenim v odst. 9, št. 2, dalje do potovalnih pristojbin po predpisih, izdanih za aktivne uslužbenice iste vrste.

V Ljubljani, dne 29. maja 1917.

C. kr. deželni predsednik:
Henrik grof Attems s. r.

Podpiši 6. vojno posojilo! ...

Potem moreš biti šele v resnici vesel miru!

Ne šele jutri, še danes podpiši 6. vojno posojilo!

Ogrska kriza.

Budimpešta, 29. maja. Posvetovanja, ki so se nadaljevala med binkoštnimi prazniki, so pokazala, da je načrt voditeljev opozicije, naj stopi na čelo kabinetu nadvojvoda Jožef, neizpeljiv. Rešitev zamotnega položaja se skuša doseči na drugi podlagi. V poštev bi prišle tri možnosti: 1. Sestava prehodnega kabineta z grofom Khuen-Hedervaryjem na čelu. 2. Sestava nevtralnega kabineta pod vodstvom Ivana Zichyja. 3. Uradniško ministrstvo pod gro-

fom Belo Serenyjem. Odločitev krone pade v tem tednu. Toda imenovanje novega ministrskega predsednika se bo izvršilo šele prihodnji teden. Cesar bo nadalje sprejel v avdienci voditelje madžarskih strank, med drugimi tudi grofa Tiszo.

Budimpešta, 28. maja. (Kor. ur.) Nadvojvoda Jožef se je podal včeraj zvečer na bojišče. Avdijske politike pri cesarju se bodo nadaljevale jutri. Kot prvi bo sprejel v Badnu od cesarja grof Ivan Zichy.

Eksplzija v Bolevcu pri Plznu.

Več objektov šlo v zrak. — Nad 60 oseb mrtvih.

Bolevec, 27. maja. V tukajšnjih muni-cijskih delavnicah je predvčerašnjim nastal ogenj, ki je povzročil eksplozijo večih objektov te naprave.

Čeprav posledice te eksplozije niso bile tako težke, kakor se je prvotno balo, je vendar znatno število v delavnicah zaposlenih oseb ubitih ali ranjenih. Doslej so izkopali 13 trupel; boje se pa, da leži pod razvalinami še okoli 50 mrtvih.

Pogreb žrtev eksplozije v Bolevcu.

Plzenj, 30. maja. (K. u.) Nadvojvoda Karel Albert se je pripeljal ob 3. uri popoldne v Plzen. S kolodvora se je peljal v družbi namestnika Češke na pokopališče v Bolevcu, kjer se je udeležil slovesnega pogreba žrtev eksplozije. Nadvojvoda je položil v cesarjevemu imenu venec na gomilo. Po pogrebu je izjavil nadvojvoda v cesarjevemu imenu svojcem žrtev Najvišje sožalje. Nadvojvoda si je ogledal nato muni-cijske delavnice, v katerih se je zgodila nesreča. Nato je obiskal ranjence v bolnišnici.

Močni v vojski,

mogočni hočemo ostati tudi v miru!

K temu mora vsak pomagati.

Pridobivaj za 6. vojno posojilo!

Ali prične Rusija ofenzivo?

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. maja. Uradno: Živahno se bojujejo posebno v vzhodni Galiciji.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 30. maja. Veliki glavni stan: Položaj se ni izpremenil. Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

28. maja. Zahodno in rumunsko bojišče. Običajno streljanje s topovi. Kavkaško bojišče: Turki so dvakrat poizkusili vzeti vrh višin južno Bana, a jih je odbil naš ogenj. Letalna služba: Sovražnik je vržl iz svojih letal na našo letalno postajo severnovzhodno Lunieneca dvanajst bomb.

Ruska ofenziva nemogoča?

Kodanj, 29. maja. Odstavljeni višji poveljnik ruske severne armade Ruski je, ko se je vrnil v Petrograd, izjavil, da sicer na severni bojni črti ne primanjkuje streliva, a da duh, ki sedaj vlada v ruski armadi, onemogočuje ofenzivo.

Aleksejev o popolnem izčrpanju.

Stockholm, 29. maja. Ruski generalisimus Aleksejev je rekel časnikarjem, da se bo v letu 1917. odločila svetovna vojska, ker se narodi izčrpavajo. Dvomljivo je, če se bodo mogle vojskujoče se države vojskovati dlje kakor štiri ali šest mesecev. Vsa pomožna sredstva se popolnoma izčrpavajo, posebno živila, kar se pojavlja v vseh deželah, ki se vojskujejo.

Babica revolucije za ruski sunek.

Petrograd, 28. maja. (Kor. ur.) Agentura: Znana Breško-Breškova, ki ji pravijo babica ruske revolucije, je rekla v svojem govoru četam v Sinfieropolu: Skupno z zavzniki moramo napasti čete nemškega cesarja.

Na Finsko, v Litvo in v Ukrajino pošiljajo vojske.

Kodanj, 30. maja. (K. u.) »Berlingske Tidende« javlja iz Stockholma: Na Finsko so došle zadnje čase znatne množice čet glede na stremiljenja Fincev po svobodi. Tudi v Litvo in v Ukrajino nameravajo poslati francoske čete.

Ljeningovi pristaši zmagali na bojni črti.

Curih, 29. maja. Iz Petrograda: Kongres ruskih odposlancev s fronte se je končal s popolno zmago Ljeningovih načel. Kongres je sklenil, da ne bo podpiral ukrepov, ki merijo na ponovitev ofenzive ruske armade. Vojska se mora najhitreje končati z mirom brez aneksij in odškodnin. Zahtevali so tudi demokratično ministstvo.

Ruska vlada v rokah socialistov.

Berlin. »Tägliche Rundschau« javlja iz Petrograda, da morajo meščanski mini-

stri pokoriti socialističnim ministrom. Vlada popolnoma zapoveduje delavski in vojaški svet. Izjavi Ljvova in Tereščenska sta bili obupen poizkus, da se inozemstvu prikrijejo nevzdržljive notranje razmere v Rusiji. V celi vrsti sibijskih mest so za to razglasili vojno stanje, ker vlada v njih prava anarhija, ki jo še netijo vojaki, ki se vračajo domov.

Ruski veliki knezi pod obtožbo.

»Djen« potrjuje, da je obtoženih več velikih knezov, med njimi tudi Nikolaj Nikolajevič. A Nikolaja Nikolajeviča ne dolže veleizdaje, marveč več slučajev zlorabe prejšnje svoje uradne oblasti. Z gotovostjo pričakujejo, da bodo člani bivše carske rodbine sodnijsko obsojeni.

Skrivnostni dogodki v Sevastopolju.

Kodanj, 29. maja. Ruski listi skrivnostno namigujejo na dogodke v Sevastopolju. Zapri so železniški promet; obisk mesta je do preklica prepovedan. Morska trdnjava je odrezana od ostale Rusije. Kaj se godi trdnjavi, javnosti ni znano.

Zahteva po novem koledarju v Rusiji.

Petrograd, 29. maja. (K. u.) Občinski svet mesta Petrograd je naprosil vlado, naj uvede v Rusiji novi koledar.

Usoda bivšega ruskega carja.

Pariški »Journal« poroča iz Petrograda: Delavski in vojaški svet v Tiflisu je soglasno sklenil zahtevati, naj se postavi Nikolaj Romanov pred sodišče. O svojem sklepu je brzojavno obvestil delavski in vojaški svet v Petrogradu, da ne bi se bivši ruski car preselil na Angleško.

Izvolski in Sazonov odpuščena iz diplomatije.

Stockholm. »Djen« poroča: Dne 21. t. m. se je odločilo, da odpuste iz službe veleposlanika Izvolskega. Sledil mu bo najbrže Maklakov. Gotovo je, da Sazonov ne bo nikdar sprejel kakega veleposlaništva.

Poročila o miru.

V Franciji se pripravlja preobrat. — Na južnem Francoskem izbruhnili resni nemiri.

Kolín, 29. maja. Zaupnik lista »Kölnische Zeitung« se je vrnil z dolgega potovanja. Poroča, da se na Francoskem v provinci pred vsem razgovarjajo o bodoči revoluciji, ki bo pomedla vlado in vojsko in izsilila, da se bodo vrnil vojaki domov. V južnih vinogradniških krajih so izbruhnili že resni nemiri. Tudi vojaki pričakujejo revolucije. Zaupnik je slišal na nekem velikem kolodvoru, kako so pozivali vojaki meščane na revolucijo. Rekli so jim: »Zakaj se obotavljate, da nas ne rešite pekla na bojišču? Zanašamo se in čakamo na vas!« Tudi »Vossische Zeitung« potrjuje po poročilu iz Genfa, da so stavkarski nemiri v Parizu izpremenili svoj mezdni značaj in da so dobili zdaj politično podobo. Stavka skoraj 40.000 delavcev in delavk. Policija je zaplenila na tisoče mirovnikih oklicev. O binkoštnih praznikih so priredili veliko shodov, ki so se končali z nemiri in so zato veliko ljudi zaprli.

Polagoma proti miru.

»L' Oeuvre« piše: Francija se je pričela kot zaveznica carja vojskovati. Ker pa ruska revolucija zanikava panslavizem, se je vprašanje zjasnilo. Le od diplomatov zavisí, če se bližamo miru.

Malenkostni uspehi stockholmskega posveta.

»Az Est« javlja iz Stockholma: Voditelj švedske manjšinske stranke Ström je izjavil: Dosedanji uspehi stockholmskega posveta so zelo malenkostni, ker so poslale zastopnike le male dežele in Avstrija. Zastopniki Nemčije, Francije in Anglije še niso prišli. Dalje javlja isti list, da so zastopniki bosenskih socialistnih demokratov odpotovali iz Stockholma, ker niso bili o vseh vprašanjih poučeni in se morajo o njih še posvetovati s svojimi sodrugí. »Vorwärts« pravi, da se splošni posvet ne bo pričel, kakor so mislili, 15. junija, marveč da so ga odgodili za julij.

Socialisti diplomatski zastopniki Rusije.

Curih, 29. maja. »Neue Züricher Zeitung« poroča iz Petrograda: Za pomočnika zunanega ministra je imenovan socialist Aksentín, ki je živel dozaj kot politični izgnanec v Franciji. Novi zunanji minister je sklenil, da bo pozval na višja diplomatska mesta več socialistov.

Važen posvet v Londonu.

London, 31. maja. Uradno: Ribot, Cambon, Painlevé, Foch in njih vojski in diplomatski svetovalci so se z angleškim vojnim kabinetom posvetovali o važnih zadevah, ki tičejo obe deželi. V vseh točkah so se sporazumeli. Francoski zastopniki so se vrnili v Francijo.

Pariz, 30. maja. Agence Havas: Ministrski predsednik Ribot, vojni minister Painlevé in finančni minister Thierry so se vrnili iz Londona. Ribota in Painlevéja sta

spremljala general Foch in admiral Eddin. V Londonu so v popolnem sporazumu z vojnim kabinetom posvetovali o važnih ška in diplomatska vprašanja. Thierry je podpisal skupno z Bonar Lawom pogodbo o obračunu med angleško in francosko vlado.

Nov angleški predlog o razdelitvi Avstrije.

Frankobrod ob Meni, 29. majnika. »Frankf. Ztg.« javlja iz Newyorka: Pogajanja Združenih držav in angleškega posebnega poslaništva so privedla do obveznih dogovorov. »World« poroča, da so se o udeležbi Amerike glede na zaporo osrednjih velesi zednili. Ameriški konzuli na Nizozemskem in na Skandinavskem bodo služili blokadni politiki. Za preskrbo evropskih nevtralecev bodo uvedli nova določila. Kanada in Združene države so se pogodile o nadzoru pšeničnega trga. Amerika bo do skrajnosti pospešila zgradbo ladij, zaplenjenе nemške ladje bo odstopila Franciji, Italiji in Rusiji. O razdelitvi Avstrije so določili: Neodvisnost Češke, odstop Erdelja Rumuniji, Bosne in Hercegovine Srbiji, Trsta in Trentina Italiji. Rusijo nameravajo prepričati, da zahteva svetovni mir izvedbo tega programa. Balfourju se je posrečilo prepričati Wilsona, da bi bila težavna popolnoma neodvisna Poljska. Wilson se bo zadovoljil z omejeno neodvisnostjo Poljske od Rusije. O načrtu svetovne mirovne lige vseh narodov se bodo še pogajali.

Ruski socialisti za mir.

Stockholm, 27. maja. (K. u.) »Svenska Telegram Byran« poroča: Nizozemsko-skandinavski odbor je prejel naslednjo brzojavko: Organizacijski odbor socialdemokratske stranke Rusije pošilja socialističnim strankam nevtralnih držav pozdrav. Mi vsi smo pripravljeni sodelovati za mir. Sporočite brzojavno vsem socialističnim strankam, da je najnujnejša naloga trenutka, da se takoj skliče mednarodna socialistična konferenca, ki naizdelata načrt, kako bi se uresničil socialistični mir.

Odposlanca angleške delavske stranke o mirovnikih stremljenjih Rusije.

»Nieuwe Rotterdamse Courant« javlja: V Rusiji se povsod čuje geslo: Nobenih aneksij! Nobenih vojnih odškodnin! Angleži najbrže ne umevajo popolnoma kaj da Rusi mislijo pod tem geslom. Rusij ne gre za to, da se vrne Alzacija-Lorena in da se oškoduje Belgija.

Prvi ameriški vojaki namenjeni Evropi.

Amsterdam, 29. maja »Daily Chronicle« javlja iz Newyorka: Prvi oddelek ameriških čet, 40.000 mož, bo kmalu odprl Evropo.

Boj proti brambni dolžnosti v Kanadi.

Amsterdam, 29. maja. (K. u.) »Times« poročajo iz Toronto: Kanadčani so zelo razburjeni, ker se je predlagala postaja o brambni dolžnosti.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 30. maja. Veliki glavni stan: S topovi so podnevi živahno streljali le v odseku Wyttschaete. Zvečer so tudi na drugih točkah močnejše streljali. Odbili smo poizvedovalne sunke Angležev na bojni črti pri Artois, Francozov pa na Chemin des Dames. V bojih na predpolju St. Quentin smo nekaj mož ujeli.

Na morju.

Zopet 76.000 ton potopljenih.

Berlin, 30. maja. Uradno: Novi uspehi podmorskih čolnov na Atlantskem oceanu in v Angleškem kanalu: 26.000 bruto ton. Izvzemši ene male jadrnice so bile potopljene ladje vse angleške.

Naši podmorski čolni na Sredozemskem morju so zopet potopili več parnikov in jadrnic: 50.000 ton.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Ena angleška bolniška ladja, en torpedni rušilec in ena oborožena angleška križarka potopljene.

London, 29. maja. Uradno: Angleška bolniška ladja »Devercastle« (8271 ton) je bila brez svarila 26. t. m. ob 6. uri zvečer potopljena na Sredozemskem morju. Ob pol 9. uri je bila ladja drugič torpedirana in se je potopila. Vsi bolniki, zdravniško osebje in moštvo so rešeni izvzemši 6 oseb, ki jih pogrešajo.

Oborožena trgovska križarka »Hilary« je bila na Severnem morju potopljena.

En angleški rušilec se je potopil, ker je trčil v drugo ladjo. Ljudje niso izgubili življenja.

Francoska zbornica. Debata o podvodnikih.

Pariz, 26. maja. (Kor. ur.) Zbornica je nadaljevala razpravo o podvodniški vojni. Posl. Brousse je vprašal vlado, kake odredbe namerava ukreniti mornariški mi-

nister, da se zagotovi svobodna plovba v zapadnem Sredozemskem morju, posebno ob španski obali. Govornik je izjavil, da napravljajo nemški podvodniki špansko obal nevarno. Napake ni iskati v pomankanju poročevalske službe. V Španiji da obstoja strašna organizacija za preskrbovanje podvodnikov, ki so jo napravili germanofili. Francozom prijazni listi so večkrat obvestili o tem mornariškega ministra, toda preskrbovanje se nadaljuje. Razni govorniki so zahtevali več patrulj, posebno za zvezo s Korziko in severno Afriko. Posl. Brousse je ožigosal tudi špansko vohunstvo na korist Nemčije v Sredozemskem morju. Posl. Hesse se je pritoževal radi pomankljivega straženja atlantske obale. Gorenje svetilnikov se mu zdi nevarno, ker le olajšuje podvodnikom polaganje min. Zahteval je boljše varstvo za ladje in prosil vlado, da naj sprejme sodelovanje lastnikov ribiških ladij, ki niso zahtevali nič drugega, kakor da se jih postavi v službo narodne obrambe. — V sredo se bo razprava nadaljevala.

Šesto vojno posojilo.

Na potu do zmagoslavnega miru, ki ga gotovo priborimo mi vojški s svojo krvjo in z Božjo pomočjo, naj bomo bogato deležni blagoslovljene podpore doma ostalih, ki nam je neobhodno potrebna. Tega prosi zvesta karpatska straža.

Na bojišču v maju 1917.

Nadvojvoda Jožef.

Boj z Italijani na južnem Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. maja. Uradno:

Vzhodno Berata smo preprečili italijanske poizvedovalne poizkuse.

Načelnik generalnega štaba.

Naznanilo o sprejemu v knezoškofijski

zavod Sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1917-18.

V knezoškofijski zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi in pravno nepokvarjeni mladeniči, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih študijah posvetili duhovskemu poklicu.

V zavodu je popolna gimnazija s pravico javnosti. Gojenci dobivajo v zavodu vsa oskrbo, namenu primerno vzgojo in pouk v obsegu in po načrtu, kakor to veljavajo avstrijske šolske postave.

Za mladeniče iz ljubljanske škofije je zela plača 600 K na leto, za mladeniče iz drugih škofij pa 800 K. Nekoliko gojencev se sprejme tudi brezplačno ali po znižani ceni, kolikor to dopušča sredstva zavoda. Vendar morejo dotični gojenci to dobroto le tako dolgo uživati, dokler se je po svoji pridnosti in po svojem lepem vedenju kažejo vredne. — Šolnina se ne plačuje. Le za prvi sprejem se plača pristojbina 10 K; pri vsakoletnem sprejemu pa se plača 4 K za učila. Vrh tega plača vsak gojenec 1 K za knjižnico.

Prošnja za sprejem, naslovljena na kn.-škof. ordinariat v Ljubljani, naj se prinese ali pošlje v zavod v Št. Vidu vsaj do 20. junija.

Prošnji je priložiti: a) krstni list; b) potrdilo o stavljenih kozah; c) izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripomnjo, da se je izdalo, ker hoče učenec vstopiti v gimnazijo; d) izkaz o imetju, če prosi, da bi bil sprejet brezplačno ali po znižani ceni.

Kdor bi želel bolj natančnih pojasnil, naj se obrne do podpisane vodstva.

V Št. Vidu nad Ljubljano, dne 16. maja 1917.

Razna poročila.

Poljski državni svet in centralne države.

Provizorični poljski državni svet je v svoji predzadnji seji sklenil, obrniti se do okupacijske oblasti s prošnjo, naj ustvari izhod iz nejasnega in nezadovoljivega položaja Poljske. Zdi se, da je spomenica govorila tudi o možnosti odstopa državnega sveta. Avstrijski vladni komisar baron Kopka je nato prebral v zadnji seji državnega sveta odgovor vlad obeh centralnih

držav. Kakor poročajo poljski listi, je izjavil odgovor, da sta obe centralni vladi stopili v dogovor. Odločitev pade lahko v par dneh in državni svet nosi dvojno odgovornost napram poljski skupnosti. Odstop državnega sveta bi povzročil, da se prekine započeta akcija glede ustanovitve poljske države. Vladna komisarija mislita, da bosta v najkrajšem času mogla zaprositi na podlagi navedbe z dne 26. novembra 1916 za sklicanje plenarne seje državnega sveta, da izve odgovor na sklep dne 1. maja.

Konferenca srbofilskih politikov v Švici.

»Voss. Ztg.« poroča iz Genfa, da so se tamkaj sestali nekateri jugoslovanski, posebno srbski politiki, ki propagirajo velikosrbske ideje, da se posvetujejo, kaj naj store, da si pridobijo naklonjenost ruske provizorične vlade. S tega sestanka so brzojavili ruski provizorični vladi, ki je pa odgovorila le s prijaznimi frazami.

Francoski socialisti gredo v Stockholm.

Pariz, 28. maja. (Agence Havas.) Narodni svet francoske socialistične stranke je soglasno sklenil: Narodnemu svetu sta stavljena predloga glede na sklicanje sestanka v Stockholmu od strani internacionalne socialistične pisarne in glede na poziv državljana Cachina in Moute, naj bi se vršilo mednarodno zborovanje. Narodni svet si časti, da njegova prizadevanja stavi na isti cilj. Sprejme poziv ruskih tovarišev, se mu popolnoma pridruži in se zedinja z njimi glede zahteve po sklicanju mednarodnega sestanka. Narodni svet obenem sklene, da pošlje v Stockholm odposlanstvo, ki naj v pripravljalnih posvetih zastopa nazore francoskih socialistov pri skupnem podjetju, ki določa pripravi mir, ki odgovarja temeljnim načelom, ki so jih postavili socialisti in revolucionarna vlada Rusije.

Novi kitajski ministrski predsednik.

Peking, 29. maja. (K. ur.) Reuter: Parlament je potrdil imenovanje finančnega ministra Li-Cing-Si za ministrskega predsednika.

Gospodarske beležke.

Preskrba sena in slame za konje in drugo vprežno živino. Podjetniki mestnih in industrijskih voženj, ki so primorani potrebno krmo (seno in slamo) kupovati, so naprošeni, da »Deželno mesto za krmila« čimprej naznanijo tisto število konj in druge vprežne živine, za katero si morajo v letu 1917/18 preskrbeti potrebno krmo, ker se ima vsa ta dobava od sedaj naprej izvršiti potom imenovanega urada.

Pridelovanje vojne (sladkorne) pese.

Kot vojno peso so označili sladkorno peso (Beta vulgaris), ki ni namenjena za pridobivanje sladkorja, temveč za krmo in v sili tudi za človeško hrano. Sladkorna pesa uspeva povsod tam, kjer sejejo ozimno žito. Dobro uspeva le na globoki, močno gnobjeni in skrbno obdelani zemlji. Na slabših, plitvih legah daje manjši pridelek in je boljše, da se sploh ne sadi v taki zemlji. Sadi se v vrste, ki naj bodo oddaljene druga od druge okrog 40 cm; jamice, v katere se položi več semen skupaj, pa morajo biti 20 cm narazen. Ko pesa požene in ima koreninice debele kot močna slama, se pulijo na vsakem kupčku vse rastlinice in se pustijo le najmočnejše, ki morajo biti 20 cm vsakebi. Pesu je treba tri do štirikrat okopavati, v začetku bolj plitvo, kasneje bolj globoko. Ko se listje toliko razraste, da perje pokriva zemljo, okopavanje ni več potrebno. Vegetacijska doba sladkorne pese traja 20 do 30 tednov in spravlja pridelek šele v oktobru. Ker sega korenina do zorele pese zelo globoko v zemljo, jo je treba s posebnim orodjem vzdigniti. Mora se tudi odrezati glavo in perje in jo je treba s posebnim orodjem vzdigniti, je zelo dobra krma za govejo živino. — V splošnem je treba sladkorno peso pridelovati skoro ravno tako kot krmsko peso, zahteva le boljše pridelovanje in močnejšo zemljo, ki mora biti okrog 40 cm globoko preorana. — Seme vojne (sladkorne) pese se dobi pri podružnici zavoda za promet z žitom ob času vojne v Ljubljani po ceni 1 K 60 vin. za 1 kg. Dotični posestniki, ki bi bili pripravljeni, da sklenejo pogodbo za pridelovanje pese, dobe potrebno seme brezplačno potom komisijonarjev žitnega zavoda.

Vojne centrale. Pred dobrim mescem je izšel odlok trgovskega ministrstva, ki je pozval vojne centrale, naj položijo račune o svojem prometu. Kolikor je doslej znano, temu ukazu še ni ugodila nobena vojnih central. »Information« priobčuje članek nekega poslanca, ki izjavja, da bi morala biti ena glavnih nalog parlamenta, če bo res sklican, da izpregovori resno besedo o vojnih centralah in tu takoj napravi red. Splošno znano je, da je vsakega blaga, katerega se je polastila kaka centrala, takoj skoroda docela zmanjkalo in da je postalo mnogo dražje. Parlament bo moral ukreniti, da postanejo vojne centrale res občeokoristne ustanove in da se v njih ne bodo zbirale osebe, ki se skušajo na ta način izogniti vojaški službi.

— Oddaja zvonov v vojne namene.

C. kr. ministrstvo za deželno brambo je izdalo dne 22. maja 1917, drž. zak. št. 92, sledečo naredbo: Vsi zvonovi, uliti iz bakra ali iz bakrenih zlitin (bron, mesing itd.), katerih premer je 25 cm ali več, se morajo oddati v vojne namene. Izvzeti so zvonovi umetniškega ali zgodovinskega pomena, kar določajo člani državnega spominskega sveta. Necerkveni (zasebni) zvonovi se morajo do 6. junija 1917 naznaniti pristojnemu vojaškemu poveljstvu (pri nas v Gradcu). Prodati se drugim ne smejo. Za 1 kg zvonovine je določena cena 4 K. Poškodovanje starih o priliki snemanja zvonov se mora v 14 dneh, ko se opazi, pismeno naznaniti c. in kr. vojnemu poveljstvu. — Podrobnejši ukazi izidejo pozneje. Pripraviti se bo treba tudi na te žrtve.

Saditev vojne repe. Mestna aprovizacija ljubljanskega opozarja kmetovalce na saditev vojne repe, ki je porabna za hrano in krmo ter vsebuje mnogo sladkornih substanc. Repe bo posebno onim dobrodošla, ki se niso mogli preskrbeti s semenskim krompirjem. Natančnejši podatki glede saditve vojne repe in nakupa semena se dobe v mestnem aprovizacijskem uradu na Poljanski cesti št. 13, I. nadstr.

Ladje iz železobetona. V Hamburgu se je ustanovila družba pod imenom »Železobetonska ladjedelniška družba«, ki bo gradila ladje iz železobetona. Družba je že dobila naročila cesarske ladjedelnice, potem ko je državni mornariški urad novi način gradbe preizkusil in odobril.

Krma za kokoši. Deželno mesto za krmila je prejelo večjo množino mešane krme za perutnino, ki jo oddaja na deželo v celih vrečah po 50 kg, v mestu pa v zavrtkih po 10 kg. Opozarjamo naročnike, da naj se čimprej oglašajo s svojimi naročili, da jim bo mogoče o pravem času ustreči. Na deželi naj se to krmilo skupno naroča, da ga bo mogoče oddajati po 50 kg skupaj.

Ustanove za invalide iz vojsk I. 1866. in 1878., event. tudi iz kasnejših vojske ter za njih vdove in sirote razpisuje deželna vlada (Rdeči križ in gospejno društvo). Ustanove so po 79 K 80 vin., one za vdove in sirote po 40 K. Vseh ustanov je 32. Več povedo plakati na vogalih in na mestnih hiši.

Dnevne novice.

— Zapoved dneva se glasi: »Podpiši vojno posojilo!« Ta parola velja za vsakega, za meščana in kmeta, za industrija in delavca, za trgovca in obrtnika, za vse brez razlike stanu in premoženja. O finančnih vzrokih, ki govorijo za podpisovanje vojne posojila, danes pač ni več treba izgubljati besed. Pač ni nikogar več, ki ne bi vedel, da spada avstrijsko vojno posojilo med najvišje se obrestujujoče, najbolj varne in najugodnejše listine. Opozoriti je pa treba tudi še na drugo okoliščino: Sijajen uspeh šestega vojne posojila naj bo dokaz za to, da narodni monarhije nočejo oslabeti v obrambi svoje svobodne države, da sovražnik nima nobene nade, da bi s svojimi uničevalnimi načrti dosegel kak uspeh, da je pač najbolje zanj, če sprejme našo častno mirovno ponudbo in s pravičnim mirom napravi konec strašnim opustošenjem vojske.

— Veledušen patriotičen dar ameriških Slovencev. G. župan dr. T. v č. r. je izročil garnizijskemu šef-zdravniku, gosp. generalštabnemu zdravniku dr. Geduldigerju vsoto 4600 kron, ki so mu jo v Ameriki naseljeni Slovenci poslali z odmembo za pomoči potrebne ranjene ali bolne bojevnike slovenske narodnosti, oziroma za njihove svojce. Gospod garnizijski šef-zdravnik odkazuje od te vsote primerno denarno podporo pomoči potrebnim Slovincem, ki imajo v zmislu odmembe do tega denarja pravico.

— Dr. Karel Mattuš je postal tajni svetnik.

— Zlatomašnik Ivan Gajšek †. V celjski bolnišnici je dne 26. maja umrl zlatomašnik in vpokojeni župnik pri Sv. Vidu pri Ponikvi Ivan Gajšek v visoki starosti 77 let. Blagemu zlatomašniku svetila večna luč!

— O potresu v Brežicah in okolici. Precej močan vertikalni sunek z močnim bobnjenjem je bil 8. maja ob 4:53 popoldne. Drugi sunki pa, katerih je bilo od 27. apr. do 24. maja trinajst, so bili neznatni. Mirni dnevi so bili: 27., 28., 30. aprila, 1., 6., 7., 9., 10., 12., 13., 16., 17., 20., 21., 22., 23. in 24. maja. — Polje lepo kaže, ravno tako vinogradi, samo mrzel veter, ki je pihal celi dan 22. maja, je zrak tako ohladil, da je bilo drugi dan zelo nevarno za slano; imeli smo jutraj komaj 2° C toplote, škode ni nobene. Vreme je zelo vroče, opoldne imamo v senci 25° C. Dež smo imeli samo 1. in 5. maja ponoči. — Iz okolice Cerklje pri Krškem, dne 28. maja: V nedeljo, dne 27. maja, ob tri četrt na 10. uro zvečer čutili smo dokaj močan potres, trajal 4 do

5 sekund. Smer: od jugovzhoda proti severovzhodu. Spremljalo ga je močno bobnjenje. V petek, dne 25. maja, pa je ob 8. uri popoldne strašansko zagrmelo, kakor da bi z manjšim topom ustrelil, vendar se je streslo bolj malo, bobnjenje pa je trajalo 10—12 sekund. Ob četrta na 9. uro pa je bil rahel potres, zabobnelo je tudi rahlo. Ob 9. uri pa je bil malo močnejši potres, istotako tudi močnejše gromenje.

— Huda ura. Iz Trebnjega se nam piše: V soboto popoldne, okrog 5. ure, je bila za našo okolico res strašna ura. V trideset ur je toča sesekala in zdrobila polje in vinograde. Prizadete so vasi: Igljenik, Škvorec, Ševnica, Račje selo, Blato, posebno pa Češnjek, Rodine, Lukovk, Jezero, Dobrava in Rihpovec. Po strašnem viharju, kakršnega ne pomnijo najstarejši ljudje, je bilo še drugi dan pobeljeno vse, kakor bi zapadel sneg; pri gospodarskih poslopih je bilo toče na vozove. Najlepa žitna polja so uničena. Kar je še vredno košnje, bomo pokosili, preorali in posejali z drobno koruzo in ajdo; zato potrebujemo nujno še semena in umetnih gnojil; g. državni poslanec Hladnik je možem obljubil takojšnjo pomoč. In kako je letos trta lepo kazala! Z veseljem je vsak govoril o svojem vinogradu. In sedaj? Gradišče, Arnborg, Lipnik, Rihkovec, vse je uničeno in skleščeno in trta bo trpela najbrž še prihodnja leta. Zaradi visoke vinske cene je škoda po vinogradih še občutnejša.

— Iz italijanskega ujetništva so se vrnili dne 13. maja sledeči izmenjani invalidi: kadet Feliks Podobnik, 2. bos. herc. pp.; pešec Königstätter, 87. pp.; strelec Anton Aničič, 27. strel. pp.; strelec Josip Gruden, 27. strel. pp.; lovec Ivan Tomšič, 7. lov. baon; pešec Franc Zalar, 17. pp.

— Dopisovanje z vojnimi ujetniki. Skupni osrednji posredovalni urad, oddelek za vojne ujetnike, opozarja, da se še vedno veliko preveč piše. Posledica tega je, da vojni ujetniki ne dobe, kakor menijo njih domači, pošte bolj pogosto, marveč bolj redko, ker niti cenzura niti druge oblasti ne morejo obvladati ogromnega dela. Javnost se tedaj v njenem lastnem interesu pozivlja: pisati ne več kot enkrat na teden in sicer s črnilom, ne s svinčnikom; v splošnem pošiljati le dopisnice in le izjemoma pisma; pri tem naj dopisnice nikdar ne obsegajo več kot 15 vrst, pisma pa ne več kot 60 vrst. Istočasno se opozarja, da so razglednice s slikami pokraj in javnih poslopij ali take z vsebino, ki je za sovražnika žaljiva, absolutno prepovedane in se ne odpošljejo naprej.

— Iz seznama izgub št. 576. Enoletni prost. Franc Burnik, 102. pp., Idrija, ujet; enol. prost. tit. poddes. Štefan Lovšin, 97. pp., Postojna, ujet; enol. prost. poddes. Iv. Marinko, 17. pp., ujet; enol. prost. poddes. Franc Mervar, 17. pp., Žužemberk, 17. pp., ujet; enol. prost. tit. poddes. Ivan Rejc, Toličič, 47. pp., mrtev (20. sept. 1915).

— Ogenj. Iz Črnomlja se poroča, da je pričelo pred par dnevi goriti ponoči v kajži Matije Simoniča v Daljnih njivah, ki se je razširil na leseno kajžo Marije Madronič. Baje je bilo zažgano. Simonič ima 1500 K, Madronič pa 2600 K škode. Simonič ni bil zavarovan, Madronič pa za 600 K. — Pred kratkim je izbruhnil požar v pivnici v Novi gori, last posestnika Martina Slanc iz Rosalnice, občina Drašiči, ki je poslopje popolnoma upepelil. Zgorelo je posestniku tudi za 8000 K bankovcev, ki jih je imel spravljene v majhni sobici.

— Iz učiteljske službe. Deželni odbor štajerski je imenoval ljudskošolskega učitelja Ludovika Zabukošek za učitelja na deželni deški meščanski šoli v Celju. — C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici je imenoval namesto obolele učiteljice Oke Werner učiteljsko suplentinjo Ljudmilo Korošec za suplentinjo na ljudski šoli na Bledu. — C. kr. okrajni šolski svet v Postojni je imenoval namesto obolelega nadučitelja Ivana Rudolfa dosedanjega suplentinjo v Studenem Marijo Ušeničnik za suplentinjo na ljudski šoli v Št. Vidu. — C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju je začasno poveril namesto vpoklicanega nadučitelja Franca Jurenčič učiteljici Angeli Jurečič vodstvo ljudske šole v Štrekljencu.

— Smrtna kosa. V krškem je umrla na Binkoštno nedeljo gospa Ana Golob, soproga hišnega posestnika in županovega namestnika Ivana Golob, v starosti 67 let. Bila je splošno priljubljena. Svetila ji večna luč! — Umrla je v Čemšeniku po dolgotrajni boleznii gospodična Roza Gaberšek, stara 25 let. — Umrl je v Lindarju v Istri istrski deželni poslanec in ravnatelj Istrske posojilnice Josip Stihovič. — V Zagrebu je umrl inženir, stavbenik Ludovik Deutsch. — V Zagrebu je umrl poštni inspektor v pok. Luka Dečak. — Umrl je v Osijeku g. Dragotin Axmann, lastnik trvdke »Axmann Dragotin in dr.« — V Št. Rupertu pri Celovcu je umrla soproga skladiščnika Marija Čebular.

— G. Robert Primožič, naš rojak, doslej operni pevec v Osijeku, je angažiran za tri leta na hrv. kralj. nar. gledališču v Zagrebu. Gdč. Mira Korošec bo gostovala dva meseca v Zagrebu pod zelo ugodnimi pogoji.

branstvu, mora za to prositi pred nastopom črnovojniške službe. Po demobilizaciji — Učitelji in učiteljski, ki so bili pri pregledovanjih spoznani sposobni, imajo pravico do enoletnega prostovoljstva, morajo služiti pri skupni vojski ali pri domobranstvu, kamor so pač uvrščeni pri pregledovanju. Kdor želi vsekako služiti kot enoletni prostovoljec pri domociji se vsi premeste k domobranstvu.

— **Božja pot na gori sv. Uršule.** Od kar sta porušeni slavni romarski cerkvi na Sv. Višarjah in na Sv. Gori in je tudi pot do drugih romarskih krajev ali zaprta ali ovirana, dobiva vedno večjo veljavo staroznana božja pot na gori sv. Uršule ob štajersko-koroški meji. Da se ustreže romarjem, je poskrbljeno, da bo letos do rožnaveške nedelje poleg ob dosedaj navadnih dneh tudi vsaki ponedeljek ob 8. uri na gori sv. maša in morejo romarji tudi sprejeti sv. zakramente. Raz 1696 m visoke gore se nudi romarjem krasen razgled po širni slovenski domovini.

— **Povodnji.** Drava in Mura sta na mnogih krajih prestopili bregove in napravili ogromno škodo. Drava je na Hrvaškem in Ogrskem preplavila širne poljane in uničila poljske pridelke. Malo pred izlivom Drave v Donavo je deset vasi popolnoma pod vodo. Enako kot Drava je tudi Mura prekorčila svoje bregove. Že južno od Gradca, pri Ernovžu, Spielfeldu, Čmureku, Radgoni in na Ogrskem je škoda, ki jo je napravila povodenj, ogromna. Kjer je nastopila voda, so poljski sadeži popolnoma uničeni.

— **Umoril in oropal** je v Ljubnu na Zgornjem Stajerskem delavec Jožef Waldecker kočevskega krošnjarja Mat. Stalzerja.

Proglasitev nezakonskih otrok v vojni padlih vojakov za zakonske. Cesar je naročil justičnemu ministru, naj ugodno rešuje prošnje nezakonskih otrok onih v vojni padlih ali vsled vojnih naporov umrlih vojakov, o katerih je dokazano, da so imeli namen otrokovo mater poročiti in naj jih proglasi za zakonske, če ni tozadevno nobenih zadržkov. Istočasno si je cesar pridržal pravico, podeliti ob tej priliki takim nezakonskim materam pravico, na nosijo družinsko ime očeta svojih otrok. Vlada je naročila v posebnem odloku na sodišča, naj se dovoli ženam in deklicam, ki so bile zaročene s padlimi vojakom, da smejo nositi ime svojega zaročenca, če ni nobenih postavnih zadržkov. Istotako imajo te ženske naslov »gospa« v vseh slučajih, ki so dopuščeni v navadnem občejanju po deželnih običajih.

— **Ukradeno** je bilo na binkoštni ponedeljek v gostilniški sobi pri Alešu na Posavju moško kolo. Imelo je visoko balanco, rdeča malo razpokana gumijeva plašča, znamke »Kinta«. Svari se pred nakupom. Kdor bi kaj izvedel, je naprošen, naj to sporoči takoj Franc Presetniku, Ježica 20.

— **Jetika se širi.** Dunajski višji mestni fizik je podal pretresljivo poročilo o naraščanju jetike na Dunaju. V letu 1914. 6222, v letu 1915. 7810, v letu 1916. 9651 smrtnih slučajev! V prvih treh mesecih leta 1917. je že 3076 smrtnih slučajev! — Vsak tretji človek umre na Dunaju za jetiko.

Nov hrvatski list. Začetkom junija prične izhajati v Zagrebu list »Narodna zaštita«. Imenovani list bo prinašal vse narredbe, ki se tičejo vojnih vdov, sirot in invalidov. Izhajal bo vsak teden.

— **Z doma odšel** je pred 14 dnevi neznan kam 21letni gluhomem Franc Gašperlin iz Zgornjih Brnikov št. 88, županstvo Cerklje. Prosi se, če bi ga bil kdo videl oziroma slišal o njem naj to sporoči županstvu Cerklje, Gorenjsko.

Neodvisnost Finske proglašena.

Rotterdam, 30. maja. »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: Finski senat je z veliko večino proglasil državno pravno neodvisnost Finske.

Zborovanje južnoameriških nevtalcev.

Buenos Aires, 30. maja. Zborovanje južnoameriških nevtalcev, katero sklicuje argentinska vlada, se bo vršilo začetkom julija.

Vojne priprave Brazilije.

Rio de Janeiro, 28. maja. (Kor. urad.) Potem ko je diplomatski odsek kongresa sprejel zakon, ki razveljavlja nevtralnost v nemško-ameriški vojni napovedujoči dekret z dne 25. aprila, je bil predsednik pooblaščen, da naj ukrene vse odredbe, da se pripravijo za izvedbo zakona potrebna dejanja, ki nastanejo vsled prenehanja nevtralnosti.

Primorske novice.

Razpisane učiteljske službe na Dolenskem. V črnomeljskem okraju na Dolenskem, je razpisanih več učiteljskih

mest na enorazrednicah. Natančnejša poročila daje »Posredovalnica za goriške begunce« v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

— **Fajtov hrib.** Piše se nam: Ker se zmerom piše »Fajti-Hrib« ali celo »Fajti hrib«, Vam naznanjam, da se ta hrib pravilno imenuje »Fajtov hrib«. Gospodar: Fajt; hiša: Fajtova hiša, Fajtova njiva; pri hiši: »Pri Fajtih«, ravno tako okraj »Pri Fajtih« ali »Fajti« (n. pr. Hribarji, pri Hribarjih).

Onesvestil se je v nedeljo v cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani, č. g. Tabaj, realni profesor iz Gorice in se pri padcu nekoliko ranil. Prenesli so ga v župnišče. Imel je hud živčni napad, ki pa je kmalu ponehal, tako da je g. profesor zopet pri zdravju.

Odlikovanja v finančni službi. Iz Trsta: Z vojnim križcem za civilne zasluge II. razreda so bili odlikovani: dvorni svetnik in finančni prokurator dr. Karel Neuscheller, računski ravnatelj Nikolaj Costanzo, finančni svetnik Alojzij Dalla Rosa, fin. svetnik dr. Fr. Dorčič, fin. svetnik dr. Emilijan Enenkel, fin. svetnik Gvidon pl. Fischer, viš. rač. svetnik Josip Froglija, viš. fin. svetnik Maks pl. Jablonsky, fin. svetnik dr. Cezar Marinig, viš. nadzornik fin. straže Valentin Marušič, viš. fin. svetnik Jakob Pederzoli, fin. svetnik Evgen pl. Petris, fin. tajnik Josip Postet, viš. rač. svetnik Al. Sardonij, ravnatelj evidenčnega urada Fr. Vesel in viš. fin. svetnik dr. Karel pl. Weiss. — Z vojnim križcem za civilne zasluge III. razreda so bili odlikovani: komisar fin. straže I. razr. Ivan Banič, carinski oficijal Henrik baron Baum, car. nadzornik Alojzij Celeghin, car. revident Kazimir Chersich, car. nadzornik Jakob Cocencig, upravitelj loterijskega urada Julij Drexler, ravnatelj pomož. uradov Simon Enzi, kancelist Emil Farožič, komisar fin. straže II. razr. Josip Fenzl, rač. svetnik Anton Flego, upravljatelj ekonomata Anton Frank, nadkomisar fin. straže Josip Friesenbrichler, nadkomisar fin. straže II. razr. Fran Gradišnik, car. revident Fran Jasbitz, car. revident Anton Kaplaneč, komisar fin. straže Kajetan Koch, blagajničar Adam Kollmann, rač. svetnik Ivan Lange, car. nadzornik Teodor Lauffer, nadupravitelj solnega urada Artur Lazzarich, car. nadzornik Nikola pl. Mirković, car. nadzornik Egid Malabotich, nadkomisar fin. straže Anton Maučič, finančni komisar dr. Karel Motka, pristav dr. Bruno Negri, car. nadzornik Julij Oswald, car. revident Ivan Plaper, car. oficijal Ivan Polak, rač. revident Oskar Schiemer, pristav ravnateljstva pomož. uradov Adolf Schmutz, viš. davč. upravitelj Egid Schreiber, ravnatelj pomož. uradov Oskar Schrey, pisar, pristav Hamilkar pl. Scordilly, davč. upravitelj Herman Semeliker, viš. davč. upravitelj Josip Sušan, nadkomisar fin. straže Josip Wiefeler in pisar. oficijal Pavel Zechner.

Ljubljanske novice.

Ij Odlikovanje župana dr. Tavčarja. Njegova c. in kr. Visokost nadvojvoda Franc Salvator je v imenu Njeg. Vel. podelil županu dr. Ivanu Tavčarju častniški častni znak Rdečega križa za vojno dekoracijo.

Ij Prodajni dan Rdečega križa in trgovci. Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja svoje člane na sledeče: Dne 2. junija t. l. se bo vršil prodajni dan v korist »Rdečega križa«. Velikanske zasluge tega plemenitega društva v sedanjih vojni ni mogoče niti popisati, niti dovolj oceniti. Svoje reševalno delo pa more uspešno izvrševati le takrat, če ima na razpolago dovolj denarnih sredstev. Torej trgovci dne 2. junija vsi na krov. Odménite ta dan od svojega izkupila gotov del, ki ga naj vsak sam določi ter tega da na razpolago »Rdečemu križu«. Ker poznamo trgovci svojo patriotično dolžnost, je gotovo, da bodo prispevki za »Rdeči križ« znatni.

Ij Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O zadnji redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta z dne 22. maja 1917 smo prejeli sledeče poročilo: Potem, ko predsednik konstatuje sklepčnost in otvori sejo, poroča zapisnikar o kurentnih, iz predsedstva iz za zadnje seje rešenih stvarih in se poročilo vzame na znanje. Zapisnik zadnje seje z dne 27. marca leta 1917 se odobri brez ugovora. Za razpisano službo stalne učiteljice na mestni nemški dekliški šoli v Ljubljani se poda terno-predlog. Na znanje se vzameta poročila o nadzorovanju mestne nemške dekliške šole in pa zasebne dekliške osemrazrednice ljubljanskega šolskega kuratorija v šolskem letu 1916—1917, ki se predložita c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Odobri se načrt slavnosti vladarskega nastopa Njiju Veličanstev cesarja Karla I. in cesarice Zite, ki se ima dne 21. junija 1917 na vseh ljubljanskih javnih in zasebnih ljudskih in meščanskih šolah kar najslovesneje praznovati in je načrt predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Na znanje se vzame uradno poročilo o pomožni akciji podaritve obutvi ubožni šolski mladini v šolskem letu 1916—1917 in sklepe se naprestiti upravni odbor dnevnih zavetišč za revno šolsko mladino, da prevzame skrb za to pomožno akcijo tudi v

prihodnjem šolskem letu 1917/18. Izreči je zahvalo vsem onim faktorjem, ki so k tej tako uspehi akciji denarno ali pa stvarno pripomogli. Na znanje se vzame poročilo o konstituiranju in o dosedanjem poslovanju odbora za učiteljsko aprovizacijo v Ljubljani, ki bo svoje opravilo na tem polju nadaljeval, in je izreči pismo zahvalo za dosežene jako zadovoljive uspehe g. deželnemu glavarju in deželnemu odboru. Na znanje se vzame splošno poročilo o nadzorovanju poučevanih slovenskih ljudskih šol v šolskem letu 1915/16 in pa poročilo o voditeljskih konferencah istih šol v šolskem letu 1916/17. Obe poročili je s priloženimi zapisniki vred predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Potem se, ker se nihče več ne oglasi za besedo, zaključijo seja.

Ij Iz nekaterih tukajšnjih restavracij so izginili dvojezični jedilni listi ter se gostom postreže s samonemškimi jedilnimi listi. Toliko pa že lahko v Ljubljani upoštevamo enakopravnost, da se vsaj za velik zaslužek, ki ga restavraterji dobe od slovenskih gostov- postreže tudi s slovenskimi jedilnimi listi. Posebno velja to za slovenska podjetja!

Ij Privatni uradniki. — Vsled oblastvenega dovoljenja je mogoče sklicati prvi sestanek privatnega uradništva, ki se vrši v nedeljo, 3. junija, ob 10. uri dopoldne v Mrakovi gostilni »Pri starem Rimljanu« na Rimski cesti. Sestanka, ki naj položi temelj bodoči organizaciji privatnega uradništva, naj se udeležijo vsi privatni uradniki in vse privatne uradnice, tako uradništvo hranilnic, bank, zavarovalnic, odvetniških in notarskih pisarn, učiteljstvo privatnih zavodov ali društvenih in privatnih fondov in trgovsko uradništvo. Udeležijo naj se sestanka tudi starejši uradniki in uradniki na vodilnih mestih, ker je namen sestanka ne le obče važnosti, marveč je treba snužiti se organizaciji vsestranskih navodil in nasvetov.

Ij Smrt letalca. G. generalštab. zdravnik dr. Geduldiger je prejel poročilo, da so 13. maja t. l. na obrežju Jadranskega morja našli truplo avstrijskega vojaka, ki je bilo gotovo dolgo časa v morju. Iz legitimacije in posnetic so dognali, da je to pomorski kadet Pavel Geduldiger, ki je bil 4. aprila sestreljen. Pokopali so ga z vojaškimi častmi v Pomposi ob stari avstrijsko-italijanski meji. Naše iskreno sožalje.

Ij Vič. V nedeljo je v deželni bolnici umrla v Rožni dolini bivajoča samska 24-letna Eliza Zanet. Letos v mesecu marcu se je dala premotiti, da je prestopila v protestantovsko cerkev. A kmalu se je prepričala, da v nji ni sreče, ni miru. To je tem bolj okušala, čim hujša je bila bolezen. Čim bolj se je bližala večnosti, tem bolj je obžalovala svoj nepremišljeni korak. Skesano je zaprosila sprejem v kat. cerkev. In res je dočakala zopet to milost. Pred nekaj dnevi je bila zopet sprejeta v naročje edino prave cerkve. Isti dan je sprejela sv. zakramente za umirajoče. Zopet je bila srečna in potolažena. Najbolj srečna pa je bila gotovo na dan svoje smrti, ko se je kot katoličanka preselila upajmo — v srečno večnost.

Oddaja cenejšega mesa na Viču. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v soboto popoldne, dne 2. junija za občane Viča cenejše meso in sicer iz domače klavnice mesarja Škrla na Viču (onstran železniškega tira). Meso se bo oddajalo vsem onim strankam, ki imajo provizorične bele izkaznice in sicer 1 kg po 2 kroni. Da se prepričate, se imajo stranke ravnati po naslednjem redu: na vrsto pridejo od 2—3 ure stranke, ki imajo štev. izkaznic 1 do 225, od 3—4 ure štev. 226 do 450, od 4. do pol 5. ure štev. od 451 do konca. Rodbine do 3 oseb dobe ½ kg, rodbine s 4 in 5 osebami ¾ kg, rodbine s 6 in 7 osebami 1 kg, rodbine s 8 in 9 osebami 1¼ kg, rodbine z več osebami 1½ kilograma. Stranke, ki bi se ne ravnale po zgorajšnjem razporedu, ne dobe mesa.

Oddaja cenejšega mesa v Mostah. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v soboto dopoldne, dne 2. junija v Mostah goveje meso po znižanih cenah in sicer iz mesarije Karla Štruklja na Zaloški cesti št. 14. Meso se bo oddajalo strankam, ki imajo provizorične bele nakaznice in sicer 1 kg po 2 kroni. Na vrsto pridejo od 9—10 ure stranke, ki imajo izkaznice s štev. 1 do 225, od 10—11 ure od štev. 225 do konca. Rodbine do 3 oseb dobe ½ kg, rodbine s 4 in 5 osebami ¾ kg, rodbine s 6 in 7 osebami 1 kg, rodbine s 8 in 9 osebami 1¼ kg, rodbine z več osebami 1½ kilograma. Stranke, ki bi se ne ravnale po zgorajšnjem razporedu ne dobe mesa.

Ij 1 kg ajdove moke, ki se bo prodajala ta teden, stane 82 vinarjev, ne pa 52 vinarjev, kakor so nam v soboto poročali. **Ij Nevarno se je poškodoval** na rokah in obrazu dijak Tancik, stanujoč pod Trančo. Preiskoval je doma na ljubljanskem polju najdeno patrono, ki je eksplozirala in ga težko ranila. Prepeljali so ga takoj v deželno bolnišnico.

Ij Preskrba kurjave za zimo. Letos preti meščanom silno pomanjkanje drv in premoga za zimo. Posamezniki si pa da-

nes ne morejo pomagati. Bati se je zaradi tega, da bodo ostali brez drv. Zadnji čas je, da se tudi v tem oziru kaj ukrene in da se mestne aprovizacije pobrižajo tudi za preskrbo potrebnih drv in premoga. Cena drv je že sedaj pretirana in če se bo vse le samo sebi prepustilo, bo nastal prav obupen položaj na zimo. Po našem mnenju so mestne aprovizacije v zadnjem času povsod poklicane, da nam skušajo zagotoviti poleg vsakdanjega kruha tudi potrebno kurjavo za prihodnjo zimo, sicer preti zmrzavanje. Potrebne korake je pa najmo ukreniti, da ne bo prepozno. Naj se pri mestnih aprovizacijah ustanove še posebni oddelki za preskrbo kurjave!

Razne novice.

— **Za namestnika vojnega ministra** je imenovan feldcajmajster Alfred vitez Rohm pl. Hermannstädten.

Novi monakovski nadškof. Iz Monakova poročajo: Škof v Speyerju, dr. pl. Faulhaber je imenovan za monakovskega nadškofa.

Privezavanje vojakov je odpravil v svoji armadi tudi nemški cesar.

Moda in morala. Odlična madžarska igralka Kornelija Prielle je izjavila o najnovejši plesni modi: »Meni se sedanja moda prav nič ne dopada. Ko sem bila še mlada, so nosila dekleta rokavice samo z enim gumbom, a obleko so imele zapeto do vratu. Sedaj pa nosijo rokavice zapete po močonosti do vratu, ali je zato na obleki samo en gumb.«

Vojno geslo. Na dan bitke pri Bull-Benu je prišel general Smith prepozno s svojo divizijo k dnevnemu povelju in ni izvedel za geslo dotičnega dne. Bil je jasno, da ga bodo napadli, ker ga niso poznali. Da bi svojo četo rešil, je vprašal, če je kdo pri volji, živovati sebe samega za tovariše. Priglasil se je lep mladenič. »Mar veš, kaj menim napraviti?« je vprašal general. — »Ustrelite te.« — »Da, to vem, gospod general.« — Smith je napisal na kosček papirja: »Pošljite mi geslo današnjega dne. General Smith.« — Listič je vročil v lemu vojaku meneč, ko ga ustrelje, najdejo listič in bodo vedeli, po kaj je prišel. — Mladenec se je bližal prednjim stražam. — »Stoj! Kdo si?« se je oglasil neznan glas. — »Prijatelj,« je odgovoril vrli vojak. — »Dnevno geslo!« je zaklical zopet predstraža. — Mladenec se ni zmenil za resen opomin in je kar dalje korakal. Vsi vojaci so nastavili smrtonosne cevke k licu in so že merili. Ko je mladi junak videl, da se mu bliža zadnja ura, je naredil velik križ, sklenil roke in se ozrl v nebeški obok. — Ko bi trenil, so bile vse preteče puške na tleh pri nogah. Križ, ki ga je bil vojak naredil, je bil namreč tistega dne bojno geslo, katero je določil general Beausegard, kakor dober katoličan. Namesto besed se je tistega dne poslužil križa.

Muhvič Ivan: »Tko pjeva — zlo ne misli«. Venček hrvatskih in slovenskih pesmi. Za klavir dvoročno priredil D. Simon, s pridejanim besedilom. Ta zelo primerno sestavljeni venček je izdala založbena knjigarna Miro Breyerja v Zagrebu ter bo dobrodošel vsem krogom ki goje domačo glasbo kakor tudi našim pevskim društvom za njihove domače zabave. V venček jih je sestavil zaslužni, tudi nam Slovincem dobroznani hrvatski skladatelj — kapelnik Muhvič. Ta lepo urejeni venček se že sam od sebe priporoča. Cena K 1.80, po pošti K 2.—.

Bolečine v mišlicah odstraniti je lahka stvar za živahno krožečo kri. Ako so pa te bolečine nastale vsled prehlajenja, se v dotičnih delih telesa ne nahaja prav nič ali le malo krvi. Temu pa naglo odpomoremo, če boleče dele drgnemo s Fellerjevim zelo dobrodejnim, bolj lajšajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. »Elsa-fluid«; kjer nas je poprej bolelo, čutimo potem dober počutek. Precej nad stotostjo zahvalnic ga priporoča. 12 steklenic pošlje franco za samo 7 K 32 vin. lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 134, Hrvatsko. (v b)

Naravnost od tovarne dobavlja:

motorje na bencin

od 1—25 HP, ležeče in stoječe konstrukcije

lokomobile na bencin

od 1—16 HP, ležeče in stoječe konstrukcije

motorje na surovo olje

od 8—30 HP

lokomobile na surovo olje

od 8—30 HP posebno primerne za pogon mlatilnic; ugodne cene, največje jamstvo za navedene stroje.

A. B. C. družba za motorje z o. j., Dunaj V. Franzensgasse 12.

Telefon 7143.

Naslov za brzojavke: Ruhrwerke, Dunaj.

Tovarna Guntramsdorf pri Dunaju.

Tel. 13. Naslov za brzojavke: Motorenfabrik, Guntramsdorf.

1343 6

Zahteve delavcev.

„Arbeiter Zeitung“ piše: Da se preiščejo in uredi razmere, ki so postale vzrok mnogih in neznosnih pritožb od strani delavstva, se je na skupnem zborovanju podjetnikov in delavcev dne 25. t. m. izvolila posebna komisija, v kateri je pet zastopnikov podjetnikov in pet zastopnikov delavstva. Vojno ministrstvo je delegiralo za razprave štiri gospode.

Komisija se je izjavila za permanentno in sklenila povabiti k sejam urad za ljudsko prehrano. Soglasno se je ugotovilo, da se 60 do 70 delovnih ur na teden ne more več vzdržati. Vpelje naj se zopet normalni delovni čas in uredi tako, da bo konec tedenskega dela v soboto opoldne. Nadure naj se kolikor mogoče znižajo. V obratih, kjer se dela noč in dan, naj se takoj uvede trikratna 8urna delovna doba. Razpravljali so tudi o povišanju plač, vendar se to vprašanje še ni rešilo in se bodo o tem še naprej pogajali.

Spominjajte se goriških beguncev!

Kuharica

dobra in zanesljiva z letnimi spričevali se takoj sprejme. Plača 40 K. Ponudbe pod »Dobra kuharica« poštini predal 38, Ljubljana.

Sprejme se takoj v poduk kot

učenec

deček poštenih staršev v špecerijsko trgovino J. Kušlan v Kranju.

Jožef Jug

pleskarski
in likarski
mojster

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. 804

Prosim, oglejte si predležee oblike nog, in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagojena. Cloveške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušn. veščaka.

Poskusite pri: 2472

Fran Szantner

specialist za ortopedična
in anatomska obuvanja

Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

Nikakega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. „Fides“ lajša bol pri vseh zobobolih kakor tudi pri najtrdovrat. revmat. zobnih bolečinah, kjer so odročila vsa sredstva. Pri vsakem denar nazaj! Cena K 2.— a tube K 5.—, 6 tub K 8.—. Nikake zobjne priloge več. Srečno bele zobe dosežete s NIKIS zobno vodo. Takojšnji učinek. Cena K 2.—, 6 tub K 5.—, 6 tub K 8.—. KEMENY, Kaschau I. post. pr. 12-Z. 42 Ogrsko.

Steklenice

vse vrste od kisle vode kupi A. OSET, p. Guštanj, Koroško.

Kislo vodo, namizno in zdravilno
slatino in za brizganec (Spritzer) ter vino razpošiljam po povzetju.

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem dni s korenino in brez bolečin ne odpravi. Cena ločku z jamstvenim pismom K 1.75, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Stotine zahvalnih in iznatič. KEMENY, Kaschau (Kassa) I. post. pr. 12/306 Ogrsko. 1042

Krasni ostanki

40 m ostankov batista, cefira, kanafasa, crep, svilite itd. za K 130.—.

20 m za K 96.— pošilja franko JAR. MAREK, Bystro pri Novem mestu ob Met., Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci. 1259 (3)

Henrik Weisz

Nagysallo (Kom. Bars) Ustan. 1910. dohavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogče postreči. Par damskih čevljev K 35.—, zakon. protokol K 40.—, K 45.—, in K 50. K 55. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.—, K 60.—, in K 70.— Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60. Beli moderni platneni čevlji za dame v vsaki velikosti. Čevlji za otroke v vsaki velikosti. Najnižje cene. 1 skatija kreme za čevlje K 1.—

Išče se pridno, pošteno

dekle za vse

k dvema osebama (Slovenci), večša hišnega dela in nekoliko kuhe, ter nekaj nemščine. Vstop prvi teden junija na Bledu, po zimi na Dunaju. Plačilo po dogovoru. Ponudbe takoj na naslov V. Golias, c. in kr. mornarice nadkomisarja soproga, Dunaj III., Wassergasse 12/12. 1359

He umaze in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajo Jan-tarsko mila 4 K. — Izdaja Gerő Sándor, lekarnar, Nagy Körsz. št. 31.

Srbečilo, potenje, solnčarico, hraste, izpuščaja, kožne bolezni, stare rane odpravi hitro in sigurno

Jan-tarsko mazilo.

Ugodna naložitev denarja!

Proda se arondirano, 37 oral veliko

vinogradno posestvo

s krasno lego v Halozah pri Ptuj na Štajerskem.

Posestvo obsega: 1 1/2 orala novega, 8—10 letnega ameriškega vinograda; 5 oral starega, opuščenega vinograda, ki je še za prenoviti; 10 oral travnikov njiv in sadonosnikov ter 21 oral gozda in sicer 2 orala lepega bukovega, 2 orala hrastovega, 2 orala podrenega in 2 orala lepega, kostanjevega ter 13 oral mladega, 6 do 12 let starega smrečjevega gozda.

Na posestvu je tudi viničarija.

Posestvo je neobremenjeno ter se proda le radi družinskih razmer za 75.000 K proti takojšnjemu izplačilu.

Ponudbe pod: »Posestvo«, Ljubljana, poštini predal 74.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

1340

vabi vse zdravo p. n. občinstvo (gospode in gospe) k

podpisovanju šestega vojnega posojila
potom zavarovanja

brez zdravniške preiskave pri Nižjeavstrijski življenjski zavarovalnici.

Za K 1000.— nominale se plača takoj K 201.— in 47 četrtletnih obrokov po K 11.—, tedaj K 718.— za K 1000.—. Ako zavarovanec prej umrje, se takoj po smrti izroči obligacija za K 1000.— nominale izročitelju police.

Največja zavarovana vsota za osebo: K 4000.—, starost 55 let.

= Vzajemna zavarovalnica. =

Razglas.

Naš letošnji redni občni zbor je podelil znesek treh tisoč kron za obdaritev 60 dolgo služočih, k stanju naših vlagateljev spadajočih poslov z nagradami po 50 K.

Za te nagrade morejo prositi one služoče osebe moškega in ženskega spola,

1. ki pripadajo poselskemu stanu v smislu poselskega reda,

2. ki so služili ali še služijo najmanj petnajst let neprenehoma pri eni in isti rodbini, in

3. ki so najmanj tri leta vlagatelji našega zavoda.

Prosilci, ki doslej še niso bili obdarovani z nagrado, imajo prednost pred onimi, ki so v zadnjih treh letih prejeli nagrade.

Tisti, ki prosijo za kako tako nagrado, morajo nepretrgano službeno dobo dokazati s poselsko knjižico ali z izpričevalom svojega službodajalca ali na kak drug verodostojen način, n. pr. s potrdilom župnijskega ali občinskega urada svojega službenega kraja. Začasni izstop iz službe zaradi bolezni ne velja kot prenehanje službene dobe, ako je posel po ozdravljenju zopet vstopil v službo prejšnjega gospodarja.

Pripadnost k stanju naših vlagateljev se mora dokazati z navedbo številke vložne knjižice Kranjske hranilnice, ki se glasi na ime prosilčeve ali je vinkulirana na njegovo ime, ali pa na drug način, ki izključuje vsako zlorabo.

Za te nagrade se je

do 20. junija t. l.

pismeno ali ustno prijaviti tajništvu Kranjske hranilnice. Te prošnje se bodo rešile do konca meseca junija t. l.

V Ljubljani, dne 25. maja 1917.

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

1309

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pismene ponudbe z navedbo cen.

136

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani sprejema prijave na

šesto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100.—:

I. davka prosto 5 1/2 % amortizacijsko drž. posojilo 92 K. - II. davka proste 5 1/2 % dne 1. maja 1927 vračljive drž. zakladnice 93.50 K.

Vrednostni papirji avstr. vojnega posojila se sprejmejo v brezplačno shrambo in upravo.